

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 15 Νοεμβρίου 2014

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ / ΒΙΒΛΙΑ / ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΛΩΤΗΣ

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ:

*Η πόλη των Τεχνών
και της Αρχιτεκτονικής*

diadromes@haniotika-nea.gr

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

editorial

στην την εβδομάδα ταξιδεύουμε μακριά, για να γνωρίσουμε μια από τις ομορφότερες πόλεις της γειτονικής μας Ιταλίας. Την Φλωρεντία των Τεχνών, της Ιστορίας και της Αρχιτεκτονικής. Μία πόλη μνημείο που -όχι τυχαία- συναρπάζει τους χιλιάδες επισκέπτες της με τα μοναδικά αξιοθέατα, τα μουσεία, το "άρωμα" της Αναγέννησης και της κουλτούρας που διαχέεται σε κάθε της γωνιά.

No. 435

Φανταστικό
μουσείο

Γκάσπαρ ντε Κράγιερ (Gaspar de Crayer), "Αλέξανδρος και Διογένης", γύρω στα 1630, Μουσείο Βάλαραφ - Ρίχαρτζ (Wallrath - Richartz), Κολωνία.

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ φωτοαναδρομές
στα παλιά Χανιά

σελ. 4 - 5 ~ σινεμά, πολιτισμός,

σελ. 6 ~ σερφαρίσματα -
συνέντευξη με τον Χρήστο
Μπουλιώτη

σελ. 8 - 9 ~ Η πόλη των Τεχνών
και της Αρχιτεκτονικής

σελ. 10 ~ Διεθνής διάκριση για τους
μαθητές του 2ου Γυμνασίου Χανίων

σελ. 11 ~ Βιβλία

σελ. 12 ~ παιδότοπος

σελ. 13 ~ Για ποια γυναικεία
φορεσιά;

σελ. 14 - 15 ~ Πρώτος στόχος
του Γ. Σ. Χανίων να παίξουν
οι νεαροί αθλητές

σελ. 16 ~ υγεία & βότανα

16/11

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ,
ΜΑΤΘΑΙΟΣ

17/11

ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

18/11

ΠΛΑΤΩΝΑΣ

20/11

ΔΕΝΑΧΙΔΑ

21/11

ΜΑΡΙΑ

ΒΙΡΓΙΝΙΑ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ,

ΛΕΜΟΝΙΑ

Εβδομαδιαίο ένθετο
της εφημερίδας
"Χανιώτικα νέα"

ΙΔΡΥΤΗΣ:
Γιάννης Γαρεδάκης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Έλια Κουμλή

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Γιώργος Δρακάκης
Γιώργος Κώνστας
Γιάννης Λυβιάκης
Δημήτρης Μαριδάκης
Μανώλης Μαρκαντωνάκης
Γιάνα Μαρουλοσφράκη
Γιώργος Σταυριανουδάκης
Ελένη Φουντουλάκη

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Δημήτρης Δαμασκηνός
Βαγγέλης Κακατοσάκης
Σάκης Κουβάτσος
Μανώλης Μανουσάκης
Μιχάλης Χατζηδάκης

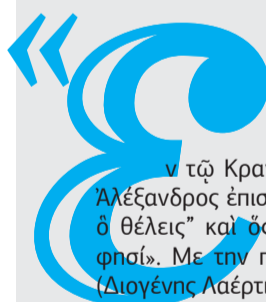
ΣΧΕΔΙΑΣΗ:
Νίκος Κοσμάδης

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:
Γεωργία Αδικημενάκη
Δέσποινα Βάλλα
Νίκη Ξυφανταράκη
Ελένη Σταυρίδη

ΔΙΟΡΘΩΣΗ:
Βαγγέλης Βεργαελάκης
Νεκτάριος Κακατοσάκης

τικός ηγέτης, απαστράπτων στην καλο-
γυαλισμένη πανοπλία του, χρωματικά
εξηρμένος μέσω του πορφυρού μανδύα
του, σπτός, αγέρωχος, αναπαύοντας το
αριστερό του χέρι σε ένα μαστούνη και
συστρέφοντας έντονα το δεξί, φέρνον-
τάς το σε μια ανατομικά δύσκαμπτη
στάση να αναπαυτεί στη μέση. Η σκηνή
έχει τοποθετηθεί σε ένα υπερυψωμένο
πλατό, ενώ στα αριστερά διακρίνονται
ένας νεαρός να υψώνει τα σύμβολα της
στρατιωτικής εξουσίας και στο φόντο
ένας μαύρος υπηρέτης να κρατά το
Βουκεφάλα από τα χαλινάρια.

Το επεισόδιο του Αλεξάνδρου με το
Διογένη θα υπάρξει ένα αγαπητό θέμα
απεικόνισης ήδη κατά το 15ο και το 16ο
αίωνα και μας σώζεται σε αρκετές πα-
ραλλαγές. Το θέμα ενδεικνυόταν εξάλ-
λου για την αλληγορική εξύμνηση των
αρετών του παραγγελιοδότη στην υπη-
ρεσία της εξυπηρέτησης πολιτικών κυ-
ρίως σκοπών, με δεδομένο ότι η σκηνή
καλείται να εξυμνήσει και τους δύο
πρωταγωνιστές ως αξεπέραστα exem-
pla virtutis, τόσο το Διογένη ως υπό-
δειγμα ηθικής ακεραιότητας χαρακτήρα,
όσο και το Μεγάλο Αλέξανδρο ως υπό-
δειγμα μεγαλόψυχης συμπεριφοράς
(magnanimitas).

«...ν τῷ Κρανεῖῳ ἡλιουμένῳ αὐτῷ
Ἀλέξανδρος ἐπιστάς φησιν, "αἰτῆσόν με
ὃ θέλεις" καὶ ὅς, "ἀποσκόπησόν μου,"
φησί». Με την περίφημη αυτή φράση
(Διογένης Λαέρτιος, VI.38; Πλούταρχος,
XXXIII.14), που ο αθυρόστομος Διογέ-
νης κατά τους αρχαίους συγγραφείς
αψηφώντας την εξουσιαστική ισχύ του
ένδοξου στρατηλάτη θα απευθύνει αγέ-
ρωχα στο Μεγάλο Αλέξανδρο κατά τη
συνάντησή τους, ο αρχαίος φιλόσοφος
θα πετύχει με εύστοχο τρόπο να κατα-
δείξει τη μηδαμινότητα της κοσμικής
εξουσίας, απέναντι στην εγκόλπωση και
πίστη σε ένα υψηλότερο ηθικό ιδανικό.

Η ακραία αντιπαράθεση του στρατιω-
τικού ηγέτη και του κυνικού φιλοσόφου
και η παρουσίασή τους στο ιστορικό
αυτό επεισόδιο ως εκπροσώπους δύο
διαμετρικά αντίθετων ιδεολογικών στά-
σεων, βρίσκει την αντιστοιχία της στον
τρόπο απόδοσής τους στη μεταφορά
της σκηνής της συνάντησης στον καμβά
από τον Γκάσπαρ ντε Κράγιερ. Από τη
μία πλευρά ο γενειοφόρος, λιπόσαρκος,
φτωχικά ενδεδυμένος, ασκητικός γέρος
φιλόσοφος, καθισμένος κατάχαμα δίπλα
στο βαρέλι του, απ' την άλλη ο έκκεντρα
τοποθετημένος, περιλαμπρος στρατιω-

ΛΙΓΟ ΑΠ' ΟΛΑ...

Του: ΜΑΝΩΛΗ ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ

No. 495

ο σημερινό μας δημοσίευμα δεν έχει κάποιο συγκεκριμένο θέμα. Είναι φωτογραφικό υλικό της περιόδου 1890 - 1950 που είτε είχε περισσέψει από παλιότερα άρθρα είτε αποκτήθηκε πρόσφατα κι αξίζει να δημοσιευτεί. Πλησιάζει η ώρα που η σελίδα μας θα κλείσει τον δεκάχρονο κύκλο της, αξίζει λοιπόν τον κόπο να δούμε ό,τι μένει ακόμα από τη συλλογή μου που να αφορά τα αγαπημένα μας Χανιά και δεν το έχουμε δει ως τώρα.

Στην **πρώτη** φωτογραφία, που έχει τυπωθεί στο Λονδίνο το 1897 σε εκτύπωση από την εταιρεία Kodak(!) ο Τοπανάς με το φρούριο του Φιρκά και το κτήριο του μετέπειτα Ναυτικού Μουσείου, που έλαβε τη μορφή που διατηρεί και σήμερα το 1910-11.

Η εικόνα των παραλιακών κτηρίων και κυρίως του Μουσείου, πλησιάζει τη μορφή που είχαν στα τέλη της βενετοκρατίας.

Στη **δύετηρη**, το δυτικό τμήμα του "Πεδίου του Άρεως" και η περιοχή της σημερινής οδού Χαριλάου Τρικούπη με τον Δημοτικό Κήπο στο βάθος, τραβηγμένα κάπου το 1910. Σε πρώτο πλάνο η πίσω όψη των λεγόμενων "Τριών σπιτιών" και η τάφος, τραβηγμένα από τον προμαχώνα της Santa Lucia.

Στην **τρύτη**, προπολεμική άποψη του "Υγειονομικού" από την οδό Δραγούμη, με το νομοκτηνίατρο Παπαντωνάκη μπροστά στην αυλόπορτα (με την άσπρη φόρμα). Τα σκυλιά περιμένουν μαζί με τους ιδιοκτήτες τους τη σειρά τους πιθανότατα για εμβολιασμό (λείσμανίαση; λύσσα;). Το κτήριο δεν έχει ουσιαστικές αλλαγές μέχρι σήμερα.

Στην **τέταρτη**, κατοικήκη φωτογραφία της Ευαγγελίστριας στη Χαλέπα (Φακωθιανά) και των διπλανών της κτηρίων: Της Εταιρίας Φιλέργων, μετέπειτα Α.Σ.Ο.Ο.ΧΑ (εκεί που σήμερα βρίσκεται το ΤΕΙ) και του 10ου Δημοτικού Σχολείου.

Στην **πέμπτη**, παρέλαση της 25ης Μαρτίου μπροστά από το Ρολόι, στην οδό που έχει αλλάξει περισσότερα ονόματα από οποιαδήποτε άλλη στην εκτός των τειχών πόλη (Στ. Δραγούμη, Βασ. Κωνσταντίνου, Δημοκρατίας, Αν. Παπανδρέου...) το πρώτο μισό της δεκαετίας του '50. Οι παρελαύνοντες δεν είναι στρατιώτες παρά τις στρατιωτικές τους στολές: Πρόκειται για διμοιρία του 3112 ΤΕΑ (Τάγματα Εθνοφυλακής Αμύνης) που έδρευε στα Χανιά. Στο βάθος το νεοκλασικό του δικηγόρου Ανδρέα Καλλιτερράκη, που σήμερα έχει κατεδαφιστεί. Η κλινική Αλιφιερράκη δεν είχε αρχίσει να κτίζεται ακόμα.

Οι 3 υπόλοιπες αφορούν την ύπαιθρο του νομού μας.

Στην **έκτη**, το Δημοτικό σχολείο Γερανίου (Κυδωνίας) κάπου τη δεκαετία του '20. Δυστυχώς η προσπάθεια συγκόλλησης της παλιάς φωτογραφίας με σελοτέιπ, κατέστρεψε τις φιγούρες των μαθητών εκεί.

Στην **έβδομη** και την **όγδοη**, εικόνες από το Καστέλι Κισιάμου του 1937:

Στην πρώτη (έβδομη), το νεόκτιστο τότε νεοκλασικό οικοδόμημα που στέγαζε ξενοδοχείο αλλά και υποκατάστημα της Τράπεζας Αθηνών, στην κεντρική πλατεία, νότια από το σημερινό Μουσείο Κισιάμου.

Το οικοδόμημα, που σώζεται και σήμερα με κάποιες αλλοιώσεις, κτίστηκε πάνω στα ερείπια του τουρκικού τείχους που είχε μόλις καθαίρεθεί. Η κεντρική ύψη βρισκόταν μπροστά στο άνοιγμα του δρόμου που διακρίνεται δεξιά. Τμήμα του τείχους δυτικά του οικοδομήματος, σώζεται στο αρχικό του ύψος, πίσω από καταστήματα.

Στη δεύτερη (όγδοη), εορτασμός της 25ης Μαρτίου μπροστά στο Γυμνάσιο της κωμόπολης το 1937.

Διακρίνονται εκπρόσωποι των τοπικών αρχών, μαθητές και πολίτες.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

“ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ
ΠΟΥ ΕΞΑΦΑΝΙΣΤΗΚΕ”

ΑΤΤΙΚΟΝ

(χειμερινό) Τηλ.: 2821027717

**Α' ΑΙΘΟΥΣΑ: “ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ
ΠΟΥ ΕΞΑΦΑΝΙΣΤΗΚΕ”**
Καθημερινά: 7.30 και 10.15 μ.μ.

**Β' ΑΙΘΟΥΣΑ: “ΘΕΕ ΜΟΥ
ΤΙ ΣΟΥ ΚΑΝΑΜΕ;”**
Καθημερινά: 8.30 και 10.30 μ.μ.

ΕΛΛΗΝΙΣ

Τηλ.: 2821051850-1

“INTERSTELLAR”

Καθημερινά και
Σαβ./Κυρ.: 10.15 μ.μ.

“Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ”

Καθημερινά: 8 μ.μ.
& Σαβ./Κυρ.: 8.45 μ.μ.

“ANNABELLE”

Καθημερινά και Σαβ./Κυρ.: 8.10 μ.μ.

“ΣΕ ΛΑΘΟΣ ΧΡΟΝΟ”

Καθημερινά και
Σαβ./Κυρ.: 8.30 και 10.30 μ.μ.

“ΚΑΠΟΤΕ ΣΤΗ ΝΕΑ
ΥΟΡΚΗ”

Καθημερινά και
Σαβ./Κυρ.: 8.30 και 10.30 μ.μ.

“THE EQUALIZER”

Καθημερινά και
Σαβ./Κυρ.: 8.15 και 10.30 μ.μ.

“DRACULA UNTOLD”

Καθημερινά:
10.30 μ.μ. & Σαβ./Κυρ.: 10.50 μ.μ.

“ΤΑ ΧΕΛΩΝΟΝΙΝΤΖΑΚΙΑ”

Καθημερινά και Σαβ./Κυρ.: 6.15 μ.μ.

“ΟΙ ΥΠΕΡΕΞΙ”

Σαββατοκύριακο: 5.30 μ.μ.
(μεταγλωτ.)

“Ο ΜΙΚΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΣ
ΠΑΕΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ”

Σαββατοκύριακο: 7 μ.μ.

“ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΣΠΙΤΙ”

Σαββατοκύριακο: 4 μ.μ. (μεταγλωτ.)

““ΙΠΤΑΜΕΝΟΙ
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΕΣ”

Σαββατοκύριακο: 7 μ.μ.

STER CINEMAS
(ΜΕΓΑ ΠΛΑΤΣ)

Τηλ.: 2821057757-8-9

“INTERSTELLAR”

ΑΙΘ. 1 Καθημερινά: 7 & 10.15 μ.μ.

“ΟΙ ΥΠΕΡΕΞΙ”

ΑΙΘ. 2 Σαββατοκύριακο: 6 μ.μ.

“Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ”

ΑΙΘ. 2 Καθημερινά: 8 μ.μ.

“ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΣΠΙΤΙ”

ΑΙΘ. 1 Σαββατοκύριακο: 5.15 μ.μ.

“ANNABELLE”

ΑΙΘ. 2 Καθημερινά: 11 μ.μ.

“THE EQUALIZER”

ΑΙΘ. 3 Καθημερινά: 7 & 9.45 μ.μ.

“Ο ΜΙΚΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΣ
ΠΑΕΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ”

ΑΙΘ. 2 Σαββατοκύριακο: 4 μ.μ.

“ΘΕΕ ΜΟΥ
ΤΙ ΣΟΥ ΚΑΝΑΜΕ;”

“INTERSTELLAR”

“DRACULA UNTOLD”

“Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ”

ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Προβολή ταινίας

Στο πλαίσιο της συμμετοχής του Δήμου Χανίων ως “Πόλη 12 Αστέρων” στην Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Τοπικής Δημοκρατίας (Ε.Ε.Τ.Δ.) σήμερα Σάββατο στις 8 μ.μ., θα προβληθεί στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου η κινηματογραφική ταινία: “Υπόθεση Γκαλιντέζ” του Γκεράρντο Χερέρο, με ελεύθερη είσοδο για το κοινό.

Μη υπόθεση του έργου: Στο τέλος της δεκαετίας του '80 η Αμερικανίδα Μιούριελ Κολμπέρ φθάνει στην Ισπανία για να ολοκληρώσει το διδακτορικό της με θέμα τον Χεσούς Γκαλιντέζ, Βάσκο πολιτικό, δικηγόρο και πανεπιστημιακό που μετά τον Ισπανικό Εμφύλιο ζούσε εξόριστος στην Δομινικανική Δημοκρατία και τις ΗΠΑ, απ' όπου και εξαφανίστηκε μυστηριωδώς το 1956 χωρίς ποτέ να βρεθεί ζωντανός ή νεκρός.

Η Μιούριελ, κάτω από το βάρος της ένοχης αμερικανικής συνείδησης, αναζητά με πάθος κάθε ίχνος που θα την οδηγήσει στην αποκάλυψη της αλήθειας, έχοντας συμπαραστάτη τον νεαρό Ισπανό Ρικάρντο. Με τον Ρικάρντο τελικά θα την ενώσουν πολλά περισσότερα από αυτό τον κοινό σκοπό...

Παίζουν: Σάφρον Μπάροουζ, Χάρβεϊ Καϊτέλ, Έντουαρντ Φερνάντεζ, Γκιγιέρμο Τολέδο, Ρεϊνάλντο Μιραβάγιες, Φεστιβάλ - Βραβεύσεις: Υποψηφιότητα Βραβείου Γκόγια 2004 Καλύτερης Φωτογραφίας - Παραγωγής.

ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

“Αμλετ ο Β’”
από την “Αρένα”

Ολοκληρώνονται αύριο Κυριακή οι παραστάσεις του θεατρικού έργου του Σαμ Μπόμπρικ “Αμλετ ο Β’” που παρουσιάζει η θεατρική ομάδα “Αρένα” στο θέατρο “Δημήτρης Βλυσίδης” καθημερινά στις 9:30μ.μ.

Πρόκειται για μία παρωδία του γνωστού σαιξπηρικού αριστουργήματος, αποκαλύπτοντας καταπληκτικές αντιστοιχίες με τη σύγχρονη πραγματικότητα. Ο συγγραφέας, Σαμ Μπόμπρικ, στο έργο του δεν αφήνει τίποτα όρθιο. Στρέφει τα βέλη του ενάντια στην κοινωνική υποκρισία και τον μικροαστικό καθωσπρεπισμό. Το σαιξπηρικό κείμενο χρειάστηκε να ανατραπεί για να αποκαλυφθούν τα κίνητρα της δράσης των ηρώων.

Τα έσοδα της παράστασης θα διατεθούν για φιλανθρωπικό σκοπό.

Συνδιοργάνωση: Κ.Ε.Π.Π.Ε.Δ.Η.Χ. - Κ.Α.Μ. Δήμου Χανίων.

ΑΠΟ ΤΟ ΔΗ.Π.Ε.Θ.Ε.Κ.

“Αναφορά στον Γκρέκο”

Συνεχίζονται οι παραστάσεις του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου Κρήτης με το έργο “Αναφορά στον Γκρέκο” του Νίκου Καζαντζάκη, κάθε Παρασκευή και Σάββατο 9μ.μ., Κυριακή και Δευτέρα 7:30μ.μ. στο Βενιζέλειο Ωδείο Χανίων, έως τις 24 Νοεμβρίου. Πρωταγωνιστούν ο Τάκης Χρυσικάκος, που ερμηνεύει τον Νίκο Καζαντζάκη και πρόσωπα του έργου του, καθώς και δύο μουσικοί, (Σταύρος Ψαρουδάκης λύρα - τραγούδι και Δημήτρης Τσοούρτος κιθάρα - κοντραμπάσο) που με τη μουσική τους και το τραγούδι συνομιλούν με τους πρωταγωνιστές του, τον Καπετάν Μιχάλη, τον Αλέξη Ζορμπά, τον Δομήνικο Θεοδοκόπουλο και την ωραία Ελένη του Ομήρου!

Θεατρική προσαρμογή - σκηνοθεσία: Τάκης Χρυσικάκος.

Συνεργάτης - Σκηνοθέτης: Εμμανουέλα Αλεξίου.

Εικαστική επιμέλεια: Βάλια Μαργαρίτη. Τιμή εισιτηρίου: 10 € και 5 € το μειωμένο. Ισχύουν εισιτήρια Ο.Γ.Α..

ΓΙΑ ΤΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Κάλεσμα της Ι.Λ.Α.Ε.Κ.
για συμμετοχή σε συνέδριο

Η Ιστορική, Λαογραφική και Αρχαιολογική Εταιρεία Κρήτης οργανώνει συνέδριο στα Χανιά, στις 3, 4 και 5 Ιουλίου 2015 με θέμα “Τα τοπωνύμια της Κρήτης” και καλεί τους ερευνητές, τους καταγραφείς και μελετητές των τοπωνυμίων της Κρήτης να λάβουν μέρος σ' αυτό.

Η δήλωση συμμετοχής στο συνέδριο θα γίνει ηλεκτρονικά μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 2014 στην ηλεκτρονική διεύθυνση: info@ilaek.org.

Στη δήλωση θα υπάρχουν τα στοιχεία του δηλούντος (ονοματεπώνυμο, ιδιότητα, τηλέφωνο, ηλεκτρονική διεύθυνση) και το θέμα της ανακοίνωσης.

Η περίληψη της ανακοίνωσης (εκτάσεως μιας δακτυλογραφημένης περίπου σελίδας) θα πρέπει να σταλεί, στην ίδια διεύθυνση, μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 2015.

Η Επιστημονική Επιτροπή του συνεδρίου θα κρίνει, με βάση τις περιλήψεις, ποιες ανακοινώσεις θα γίνουν δεκτές στο συνέδριο.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΩΤΗ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Οπτικοακουστικό εγχείρημα “Creta Divina”

Παρουσίαση του οπτικοακουστικού εγχειρήματος “Creta Divina” (Θεϊκή Κρήτη), από το δραματοποιημένο ντοκιμαντέρ του Φώτη Κωνσταντινίδη, με πρωταγωνιστή τον Αγγλο ηθοποιό Robert Powell, θα γίνει αύριο Κυριακή 16 Νοεμβρίου και ώρα 7μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

πως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση, «με το αγλόφωνο αυτό έργο στοχεύουμε να φέρουμε μέρος του τεράστιου πολιτισμικού και φυσικού πλούτου της Κρήτης στο προσκήνιο της παγκόσμιας ενημέρωσης. Της Κρήτης, που αποτελεί το λίκνο του Ευρωπαϊκού και γενικότερα του Δυτικού πολιτισμού.

Στην εκδήλωση, που θα παρουσιάσει η φιλόλογος Βίκυ Κόλλια, θα μιλήσει ο Φώτης Κωνσταντινίδης με θέμα “Πτυχές του Κρητικού Πολιτισμού” και θα ακολουθήσει ημίωρη προβολή του υλικού των μέχρι στιγμής γυρισμάτων, στα οποία έχουν συμμετάσχει η δρ Μαρία Ανδρεαδάκη - Βλαζάκη, γενική διευθύντρια Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς, η δρ Εφρη Σαπουνά - Σακελλαράκη, επίτιμη έφορος Αρχαιοτήτων και ο καθηγητής Νίκος Σταμπολίδης, διευθυντής του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης.

Τα υπόλοιπα γυρίσματα προγραμματίζονται για τον Απρίλιο του 2015 με τον Robert Powell.

Την εκδήλωση διοργανώνει ο Περιφερειακή Ενότητα Χανίων.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ ΡΕΘΥΜΝΙΩΝ

Αφιέρωμα στο Ολοκαύτωμα του Αρκαδίου

Ο Σύλλογος Ρεθυμνίων Χανίων, “Το Αρκάδι”, θα πραγματοποιήσει το ετήσιο αφιέρωμά του στο Ολοκαύτωμα του Αρκαδίου σήμερα Σάββατο και ώρα 7:30μ.μ., στο Πολιτιστικό Κέντρο του Ιερού Ναού Αγίου Χριστοφόρου (Λεωφ. Καζαντζάκη).

Η εκδήλωση περιλαμβάνει ομιλίες μαθητών του Γυμνασίου και του Λυκείου Σούδας, καθώς και προβολή ντοκιμαντέρ για το Αρκάδι.

Η εκδήλωση τελεί υπό την αιγίδα της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων.

ΣΤΟ ΓΙΑΛΙ ΤΖΑΜΙΣΙ

Εικαστική έκθεση του Γιάννη Τσουκάτου

Έκθεση ζωγραφικής και μεικτής τεχνικής του Γιάννη Τσουκάτου με τίτλο “άφθαρτη ύλη” θα πραγματοποιηθεί από σήμερα Σάββατο και έως τις 22 Νοεμβρίου στο Γαλί Τζαμισί. Τα εγκαίνια της έκθεσης θα γίνουν σήμερα Σάββατο στις 7μ.μ.

«...πράγματα που προσπερνάμε χωρίς να τους δίνουμε σημασία. Παλιά σπίτια, σπασμένες πόρτες, γκρεμισμένες στέγες, σκουριασμένα σίδηρα, πεταμένα εργαλεία, θαλασσοδαρμένα ξύλα. Παλιά αντικείμενα, φθαρμένα από το χρόνο, που δεν επιτελούν πια το σκοπό για τον οποίο έγιναν, κρατώντας όμως ακόμα την ενέργεια των ανθρώπων που τα έφτιαξαν, τα χρησιμοποιούσαν, τα έζησαν...», αναφέρεται στην αφίσα της έκθεσης.

Επιμέλεια: Ελενα Σούστα.

Ώρες λειτουργίας: Καθημερινά 10π.μ. - 1μ.μ. και 6μ.μ. - 10μ.μ..

ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

“Τα αόρατα νησιά”

Το Μουσείο Εικαστικών Τεχνών Ηρακλείου ανοίγει τη νέα χειμερινή περίοδο λειτουργίας του παρουσιάζοντας σε συνεργασία με την ομάδα “Ορίζοντας γεγονότων” την έκθεση “Τα αόρατα νησιά”. Τα εγκαίνια θα γίνουν σήμερα Σάββατο ενώ η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι τις 28 Νοεμβρίου.

Η έκθεση πρωτοπαρουσιάστηκε στην Αθήνα στην ART-ATHINA τον Μάιο του 2014 και συνεχίζει το ταξίδι της σε ορατά νησιά έχοντας ήδη επισκεφτεί την Τήνο, τη Νάξο, τη Σαντορίνη, την Κέα και τη

Σύρο πριν φτάσουν στο Ηράκλειο. Κι έπειτα συνέχεια στο Ρέθυμνο και τα Χανιά. Το όλο εγχείρημα αποτελεί το υλικό ενός ντοκιμαντέρ που θα παρουσιαστεί στο Ίδρυμα Storefront for Art and Architecture στη Νέα Υόρκη στο πλαίσιο μιας έρευνας με τον τίτλο ΜΙΚΡΟΓΕΩΓΡΑΦΙΕΣ.

«Αόρατα νησιά επιλέξαμε να εκφράζονται οι αθέατες όψεις του πραγματικού, οι όψεις του εαυτού μας, των άλλων, αλλά και οι αθέατες όψεις του χρόνου που άλλοτε σκεπάζονται κι άλλοτε επιδεικνύουν-

ται μέσα από την πάχνη που διαχέει προς τούτο. Όλοι είμαστε εν δυνάμει αόρατα νησιά μαζί με όλα όσα δεν είναι ορατά έως ότου το βλέμμα της ψυχής τα ανακαλύψει.

Με βάση αυτό το σκεπτικό περισσότερο από 80 καλλιτέχνες ακολούθησαν την πρόσκληση της ομάδας τους, του “Ορίζοντα των γεγονότων” και εναλλάξ ανταποκρίθηκαν σε ένα εικαστικό οδοιπορικό που βρίσκεται σε εξέλιξη με έργα ζωγραφικής, βίντεο, εγκαταστάσεις, land art, κείμενα καθώς και διάφορες άλλες δράσεις», αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση.

ΣΤΟΝ “ΚΗΠΟ”

Παρουσίαση βιβλίου της Βικτόρια Χίσλοπ

Εκδήλωση για την παρουσίαση του νέου βιβλίου της Βικτόρια Χίσλοπ με τίτλο “Η Ανατολή” θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη 20 Νοεμβρίου στις 8:30 μ.μ. στο ιστορικό Καφέ Κήπος. Η συγγραφέας Victoria Hislop θα διαβάσει αποσπάσματα και θα απαντήσει σε ερωτήσεις που θα της θέσει η δημοσιογράφος Βίκυ Κόλλια.

Την εκδήλωση διοργανώνουν οι εκδόσεις Διόπτρα και το βιβλιοπωλείο Βιβλιοεμπορική.

σερφ@ρίσματα

Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Για γκατζετάκηδες και όχι μόνο

www.theverge.com

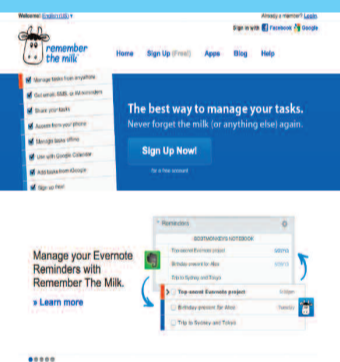

Καταρχάς είναι τεχνολογικό. Διηλεκτό έχει σχεδόν όλα τα νέα για το τι συμβαίνει καθημερινά στον τομέα της τεχνολογίας, ποια είναι τα τελευταία γκατζέτ που "μαγειρεύονται", ποιες εταιρείες "τρώγονται" μεταξύ τους και γιατί και πολλά πολλά ακόμα σχετικά και ενδιαφέροντα. Επιπλέον όμως υπάρχουν trends, κουσομ-

πολιά και ιστορίες που ανέβηκαν στον ιστό και έκαναν πολλά χιτς. Έτσι, δεν ενδιαφέρει μόνο τους απανταχού γκατζετάκηδες που -το πιθανότερο- θα το λατρέψουν, αλλά θα ιντριγκάρει και τους... κοινούς θνητούς, αφού από εδώ μπορείτε να ενημερωθείτε για το μέλλον των μηχανημάτων σας, να προετοιμαστείτε για όλα τα καινούργια που θα βγουν στην αγορά, αλλά και να περάσετε την ώρα σας διαβάζοντας ποιος είναι στα μαχαίρια με ποιον και γιατί, τι τεχνολογικές εκθέσεις "τρέχουν" ανά τον κόσμο και ένα σωρό άλλα. Δείτε το.

Ξεχνάτε;

www.rememberthemilk.com

Καιρός να το απενοχοποιήσουμε. Όλοι ξεχνάμε. Οσο τυπικοί και μεθοδικοί και να είμαστε, κάποια στιγμή θα ξεχάσουμε. Ειδικά μετά από κάποια ηλικία, και όταν οι υποχρεώσεις τρέχουν, ξεχνάμε. Και τώρα που το απενοχοποιήσαμε, μπορούμε να προσπαθήσουμε να βρούμε λύσεις.

Η τεχνολογία έχει παραδόξως τρόπους για να μας... επαναφέρει σε τάξη και να μας θυμίζει όσα δεν πρέπει να ξεχνάμε. Αυτός ο ιστότοπος για παράδειγμα θα σας φανεί σωτήριος αφού οργανώνει τις δουλειές σας και σας τις υπενθυμίζει σε mail, κινητά, tablet, παντού. Οπότε το μόνο που έχετε να κάνετε, είναι να φτιάχνετε κάθε τόσο μια λίστα με τις δουλειές σας και να προσθαφαιρείτε ανάλογα το τι κάνατε και το τι εκκρεμεί. Έτσι είναι πολύ δύσκολο να ξεχάσετε κάτι. Εκτός και αν δεν θυμηθείτε να το σημειώσετε στην υπηρεσία... Το καλύτερο: η υπηρεσία προσφέρει εντελώς δωρεάν!

...Ανεξήγητα!

www.occultopedia.com

Λοιπόν αυτό τώρα είναι καθαρά για να "σκοτώσετε" το χρόνο σας και να γεμίσετε το κεφάλι σας με... τις άχρηστες πληροφορίες της ημέρας. Όσοι από εσάς έχετε περάσει τα πρώτα -άντα, θα θυμάστε σίγουρα την περιβόητη τηλεοπτική σειρά x-files με τον Μόλντερ και την Σκάλι να αναζητούν απαντήσεις σε... ανεξήγητα φαινόμενα.

Εκείνα που έψαχναν οι δύο ήρωες, αναφέρονται σε αυτό το site. Και μάλιστα, όσο παράξενο και περίεργο να σας φαίνεται ολόκληρος ο "σκοτεινός" αυτός ιστότοπος είναι αφιερωμένος σε μυστήρια που αγαπάμε να ακούμε και δικάζουν όταν τα συζητάμε. Το site φιλοδοξεί να είναι μια e-"εγκυκλοπαίδεια" που επιχειρεί να ρίξει φως σε... ανεξήγητα και παράξενα περιστατικά, από το πώς φτιάχτηκαν οι πυραμίδες μέχρι το αν υπάρχουν εξωγήινοι. Αν τα μυστήρια σάς γοητεύουν, επιχειρείστε μια επίσκεψη και εδώ.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΧΡΗΣΤΟ ΜΠΟΥΛΩΤΗ

Ιδεώδη σκηνικά μύησης τα μουσεία για τα παιδιά

Μ. ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΑΠΕ

Ένα παιδικό βιβλίο, ένας Αμερικανός και ένας Έλληνας συγγραφέας, τα μουσεία στη ζωή των παιδιών, η αρχιτεκτονική στις πόλεις, έτσι όπως την αντιλαμβάνονται κυρίως οι μικροί τους κάτοικοι, στο φόντο η πόλη των ουρανοξυστών Νέα Υόρκη, και ένας εκδοτικός οίκος, η Μέλισσα, που αποτύπωσε στο χαρτί-για τη χώρα μας- το πανέξυπνο παραμύθι του Φρανκ Βίβα: "Ο μικρός Φρανκ Αρχιτέκτονας".

Ο μικρός Φρανκ είναι... αρχιτέκτονας. Χρησιμοποιεί κάθε τι που πέφτει στα χέρια του: μακαρόνια, βιβλία, πιάτα, κουτάλια, σκύλους. Ζει στη Νέα Υόρκη με τον παππού του, τον μεγάλο Φρανκ, και με τον σκύλο τους τον Εντι. Αυτή η ιστορία λέει πως μια επίσκεψη στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης κάνει τον μικρό Φρανκ να νοιώσει μεγαλύτερος και τον μεγάλο Φρανκ να αισθανθεί νεότερος και λίγο πιο σοφός. Οι δυο αρχιτέκτονες έχουν πολύ διαφορετική άποψη για το τι φτιάχνουν οι αρχιτέκτονες για τους ανθρώπους.

Μια ιστορία που εξηγεί με έναν πολύ απλό τρόπο, πόσο καλό κάνουν τα μουσεία στις παιδικές και όχι μόνο ψυχές, ακόμη κι αν κάποιος καθυστερήσει πολύ να επισκεφθεί ένα τέτοιο.

Ο Φρανκ Βίβα έχει εκδώσει τρία παιδικά βιβλία, όλα βραβευμένα, με τεράστια επιτυχία. Είναι συνεργάτης - εικονογράφος των εξώφυλλων του περιοδικού The New Yorker, ενώ έχει εικονογραφήσει και εξώφυλλα των περιοδικών Time, Esquire, The New York Times and The Boston Globe. Ζει στον Καναδά όπου έχει ιδρύσει την εταιρεία σχεδιασμού (design) Viva & Co. Αγαπημένη του ενασχόληση: Δημιουργία βιβλίων.

Το 2011 βραβεύτηκε από τους New York Times ως ένας από τους καλύτερους εικονογράφους παιδικών βιβλίων. Το πρώτο βιβλίο που εικονογράφησε ήταν το "Along a Long Road". Έχει πάθος με τη μαγειρική και χρησιμοποιεί το ποδήλατο για τις καθημερινές του μετακινήσεις.

Ο συγγραφέας επισκέφθηκε πριν λίγο καιρό τη χώρα μας, προσκεκλημένος του εκδοτικού οίκου και βρήκε τον χρόνο, να απαντήσει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ:

«Το επόμενο βιβλίο μου τιλοφορείται "Outstanding in the gain", σε εκδόσεις Little, Brown της Νέας Υόρκης και θα κυκλοφορήσει την άνοιξη του 2015. Το φθινόπωρο του 2015 θα κυκλοφορήσει το "Charlotte Filmmaker" για τη MoMA».

«Τα εξώφυλλα του The New Yorker και η αναγνώριση των βιβλίων μου από τους New York Times με βοήθησαν στην καριέρα μου» απάντησε με ειλικρίνεια στην ερώτηση που έχει να κάνει με την μεγάλη επιτυχία του βιβλίου.

Ο Χρήστος Μπουλώτης, συγγραφέας παιδικών βιβλίων και πολλάκις βραβευμένος, έχει μεταφράσει τον μικρό Φρανκ για λογαριασμό των εκδόσεων Μέλισσα. «Με τον Φρανκ Βίβα μας συνδέει η αγάπη μας για το παιδικό βιβλίο. Ο

Φρανκ Βίβα είναι ομολογουμένως ένας χαρισματικός δημιουργός. Και βέβαια ανταλλάξαμε κάποιες απόψεις για το παιδικό βιβλίο. Περισσότερο και από τον ίδιο συνομιλήσα όμως με το βιβλίο του» λέει χαρακτηριστικά.

Η νεότητα είναι ιδιότητα, όχι ζήτημα συγκυριών, αναφέρεται στον πρόλογο του βιβλίου, διά στόματος του σπουδαίου αρχιτέκτονα και σχεδιαστή Φρανκ Λοιτ Ράιτ». Υποθέτω μια φράση που απευθύνεται στους μεγαλύτερους;

Ασπάζομαι απόλυτα και προσυπογράφω την άποψη που εκφράζεται στο μύθο του βιβλίου. Εάν χάσουμε τη δροσιά της παιδικής ματιάς και το προνόμιο να εκπλησσομέθα συνεχώς στα λογής ανθρώπινα δημιουργήματα, τότε αυτόματα χάνεται και ένα σημαντικό κομμάτι του πολιτισμού.

Ποια δυσκολία είχατε στη μετάφραση του βιβλίου;

Το συγκεκριμένο βιβλίο είναι γραμμένο με τέτοιο έξυπνο τρόπο, χιούμορ και ανάλαφρη αφαιρετικότητα που με τράβηξε με την πρώτη ανάγνωση μέσα του. Έτσι η μετάφρασή του ήταν για μένα ένα γοητευτικό παιχνίδι.

Ποιος πιστεύετε ότι πρέπει να είναι ο ρόλος των μουσείων σήμερα και πώς πρέπει να απευθύνονται στα παιδιά;

Όπως και να το κάνουμε, μουσεία και αρχαιολογικοί χώροι είναι τα ιδεώδη "σκηνικά" για να μυηθούν τα παιδιά στην ιστορία του πολιτισμού και όχι μόνο. Τα σχετικά εκπαιδευτικά προγράμματα από μόνα τους δεν αρκούν εάν δεν στήνονται από εμπνευσμένους παιδαγωγούς και εκτελούνται από εκπαιδευτικούς που βάζουν ψηλά τον πήχη.

Ο βομβαρδισμός των παιδιών με ακατάσχετες γνώσεις, ημερομηνίες, ονόματα, κατά κανόνα φέρνουν το αντίθετο αποτέλεσμα από το επιδιωκόμενο.

Η γνώση για να είναι γοητευτική πρέπει να δίνεται στα παιδιά σταδιακά, ανάλογα με την ηλικία τους και την προσληπτική τους ικανότητα.

Παιδιά που έπληξαν σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους δύσκολα επανέρχονται εκεί στην ώριμη ηλικία.

Να σημειώσουμε ότι το βιβλίο περιλαμβάνεται στη νέα σειρά της Μέλισσας που εγκαινίασε μια νέα σειρά για παιδιά με στόχο «τη μύση τους στα θεματικά αυτά πεδία. Η μετάδοση της γνώσης δεν θα γίνεται με πληκτικό τρόπο, αλλά θα χτίζεται βαθμιαία, συχνά με μυθοπλαστικά εργαλεία και χιούμορ, καθιστώντας έτσι τα παιδιά ενεργητικούς αναγνώστες και καλλιεργώντας την αγάπη τους για το παρελθόν, που εκβάλλει δημιουργικά και στις μέρες μας».

Η σειρά πλούσια εικονογραφημένη, θα περιλαμβάνει κείμενα καταξιωμένων συγγραφέων, Ελλήνων και ξένων.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Εορταστικές εκδηλώσεις για τα Εισόδια της Θεοτόκου

Τα Εισόδια της Θεοτόκου, πολιούχου Χανίων και η Ημέρα Ενόπλων Δυνάμεων, θα γιορταστούν με λαμπρότητα την Παρασκευή 21 Νοεμβρίου.

Από τις 6:30 έως 10:30π.μ. στον εορτάζοντα Μητροπολιτικό Ναό των Εισοδίων της Θεοτόκου θα ψαλούν ο όρθρος και πανηγυρική θεία λειτουργία. Στις 10:45π.μ. θα γίνει η λιτάνευση της θαυματουργής εικόνας της Θεοτόκου σε κεντρικούς δρόμους της πόλης. Στις 11:45π.μ. θα ψαλεί δοξολογία στον Μητροπολιτικό Ναό για την ημέρα των Ενόπλων Δυνάμεων και θα ακολουθήσουν επιμνημόσυνη δέηση στο Ηρώο της πόλης και κατάθεση στεφάνων. Τέλος στις 7μ.μ. θα πραγματοποιηθεί μουσική εκδήλωση αφιερωμένη στα Εισόδια της Θεοτόκου και στην Ημέρα των Ενόπλων Δυνάμεων, με συναυλία και ομιλίες, στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΑΟΥ

Ο σημερινός καθεδρικός ναός των Εισοδίων της Θεοτόκου (προστάτιδας και πολιούχου), που βρίσκεται λίγα μέτρα από την είσοδο του ενετικού λιμανιού, επί της οδού Χάληδων, χτίστηκε στη θέση παλαιότερου ναού της Θεοτόκου, ο οποίος ανάγεται στον 14ο αιώνα. Όταν τα Χανιά κατελήφθησαν από τους Τούρκους το 1645, ο ναός μετατράπηκε σε σαπωνοποιείο, χωρίς όμως να αλλάξει η διαρρύθμισή του.

Μέχρι το 1868 ο ναός, ως σαπωνοποιείο, φέρεται να ανήκει στον γνωστό Τούρκο αξιωματούχο Μουσταφά Πασά Γκιριτλή (Κρητικό). Στον χώρο της ελαιοαποθήκης φυλασσόταν εικόνα της Παναγίας με ακοίμητο καντήλι, σύμφωνα με δια-

ταγή του Μουσταφά.

Η παράδοση αναφέρει ότι η επιχείρηση του σαπωνοποιείου ναυάγησε και εγκαταλείφθηκε, ενώ την εικόνα της Θεοτόκου είχε πάρει μαζί του ο τελευταίος τεχνίτης. Όταν ο Μουσταφά έγινε πρωθυπουργός, επί σουλτάνου Μετζίτ, η χριστιανική κοινότητα ζήτησε τον χώρο για την ανέγερση και πάλι ναού. Ο Μουσταφά, επηρεασμένος από διάφορα προσωπικά γεγονότα, παραχώρησε τον χώρο. Ο σουλτάνος έστειλε 100.000 γρόσια και ο γιος του Μουσταφά, Βελή πασάς (διοικητής της Κρήτης τότε) 30.000 γρόσια. Με την ενίσχυση της χριστιανικής κοινότητας και παρά τα προβλήματα που προκαλούσε άλλος Οθωμανός, η εκκλησία ανεγέρθηκε τελικά.

Η κατασκευή του ναού ολοκληρώθηκε το 1860 στη μορφή της τρίκλιτης βασιλικής με υπερυψωμένο το καλυμμένο από οξυκόρυφη κάμαρα μεσαίο κλίτος. Τα πλάγια κλίτη καλύπτονται από σταυροθόλια και διαιρούνται καθ' ύψος από τον γυναικωνίτη. Στη βορειοδυτική γωνία του ναού είναι κτισμένο το ψηλό κωδωνοστάσιο. Τα αρχιτεκτονικά στοιχεία του ναού συνδέονται περισσότερο με την παράδοση που διαμορφώθηκε στα χρόνια της Ενετοκρατίας.

Ο ανατολικός τοίχος του ναού κοσμεύεται με μεγάλες και εντυπωσιακές τοιχογραφίες.

Ο ναός, άρρηκτα συνδεδεμένος με τα ιστορικά γεγονότα, υπήρξε άσυλο και καταφύγιο των κατά καιρούς διωκόμενων κατά τις εθνικές εξεγέρσεις. Υπέστη σοβαρές ζημιές κατά τους βομβαρδισμούς της πόλης από τους Γερμανούς τον Μάιο του 1941. Μετά τις καταστροφές που υπέστη ανακαινίστηκε και έχει τη σημερινή του μορφή. Εκτός από χώρο λατρείας είναι και χώρος που σε ετήσια βάση επισκέπτονται χιλιάδες επισκέπτες.

ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Εορτασμός του Αγίου Ματθαίου

Τον προστάτη της Αγιο Απόστολο και Ευαγγελιστή Ματθαίο θα γιορτάσει η Πατριαρχική Εκκλησιαστική Σχολή Κρήτης αύριο Κυριακή.

Σήμερα Σάββατο στις 5:30μ.μ. θα τελεσθεί μέγας πανηγυρικός εσπερινός, παρουσία αρχιερέων της Εκκλησίας της Κρήτης.

Αύριο Κυριακή στις 7 το πρωί θα τελεσθεί η ακολουθία του όρθρου και στη συνέχεια η θεία λειτουργία, από αρχιερείς της Εκκλησίας της Κρήτης. Θα ακολουθήσει λιτάνευση της ιεράς εικόνας του Αγίου Ματθαίου.

Στις 5 το απόγευμα θα ακολουθήσει ο μεθέορτος εσπερινός και το κτητορικό μνημόσυνο ως είθισται.

Τους ύμνους θα αποδώσει η χορωδία των ιεροσπουδαστών της σχολής υπό τη διεύθυνση του καθηγητή Στεφανάκη Κωνσταντίνου.

ΣΤΟ ΠΟΛ. ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ

Είκοσι δύο χρόνια “Ράδιο Μαρτυρία”

Εορταστική εκδήλωση για την συμπλήρωση 22 χρόνων του ραδιοφωνικού σταθμού “Ράδιο Μαρτυρία” διοργανώνει η Ι. Μ. Κυδωνίας και Αποκορώνου την Τετάρτη 19 Νοεμβρίου στις 8μ.μ. στο Πολιτιστικό της Κέντρο, Αντωνίου Γιάνναρη 2.

Στο σχετικό δελτίο Τύπου της μητρόπολης αναφέρεται: «Στηρίζτε όλοι το τοπικό εκκλησιαστικό μας ραδιόφωνο, που στις δύσκολες εποχές που ζούμε στηρίζει και μεταλαμπαδεύει με το πλούσιο πρόγραμμα του την ελπίδα, μεταδίδοντας τον Λόγο της Αγάπης, τον Λόγο της Αλήθειας, τον Λόγο της ζωής»

Το πρόγραμμα της εκδήλωσης περιλαμβάνει την παρουσίαση του χειμερινού προγράμματος 2014-15 και μελωδικά τραγούδια από την γνωστή καλλιτέχνηδα Νεκταρία Καραντζή.

Είσοδος ελεύθερη.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Γιορτή νέου γαλλικού κρασιού

Η ετήσια γιορτή του νέου κρασιού Beaujolais θα γίνει στα Χανιά την Πέμπτη 20 Νοεμβρίου στις 9:30μ.μ. στο “Legend”, ταυτόχρονα με την εμφάνισή του στη Γαλλία.

Όσοι από τα μέλη ή τους φίλους του Ελληνο-Γαλλικού Συλλόγου Χανίων θέλουν να παρευρεθούν στην ετήσια γιορτή του νέου κρασιού, το οποίο θα συνοδεύεται από πικάντικες γεύσεις, μπορούν να επικοινωνήσουν για κράτηση στα τηλέφωνα του συλλόγου μέχρι την Τετάρτη 19 Νοεμβρίου: 6972206757 και 6945498415.

ΚΟΙΝΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΔΥΟ ΕΘΝΙΚΩΝ ΘΕΑΤΡΩΝ

Ο “Προμηθέας Δεσμώτης” ενώνει Ελλάδα και Αζερμπαϊτζάν

ΑΠΕ » Με τη διμερή πρόταση συνεργασίας που φέρει τον τίτλο “Πολιτιστικός Αγωγός” και απευθύνθηκε από το Εθνικό Θέατρο προς το υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού του Αζερμπαϊτζάν, το οποίο και έκανε αμέσως δεκτή, “έκλεισε” η 3η Διεθνής Διάσκεψη Θεάτρου (III Baku International Theatre Conference) που πραγματοποιήθηκε στο Μπακού από τις 5 ως τις 6 Νοεμβρίου από το υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού του Αζερμπαϊτζάν. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση, το Εθνικό Θέατρο προσήλθε στη διάσκεψη με την πρόταση που αφορά μια συμπαραγωγή της τραγωδίας του Αισχύλου “Προμηθέας Δεσμώτης” σε σκηνοθεσία του καλλιτεχνικού διευθυντή Σωτήρη Χατζάκη, στην οποία αντέδρασε άμεσα και θετικά το υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού του Αζερμπαϊτζάν.

«Το ανέβασμα της τραγωδίας του Προμηθέα Δεσμώτη σε μια κοινή παραγωγή Ελλάδας και Αζερμπαϊτζάν αποτελεί μία σύ-

χρονη πρόκληση, τη στιγμή που τις δυο χώρες ενώνει ένα μεγάλο επιχειρηματικό σχέδιο ο αγωγός φυσικού αερίου, TAP (Trans Adriatic Pipeline).

Μετά από μια σειρά συζητήσεων του καλλιτεχνικού διευθυντή, Σωτήρη Χατζάκη, με τον αναπληρωτή υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού του Αζερμπαϊτζάν Adalat Valiyev, τον υπουργό Abulfas Garayev και τον διευθυντή του Azerbaijan State Academic National Drama Theatre, Israfil Israfilov, υπογράφηκε την Πέμπτη 6 Νοεμβρίου 2014, Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ των δύο Εθνικών Θεάτρων», όπως αναφέρει η ανακοίνωση.

Και συνεχίζει: «Η παράσταση του Προμηθέα σε συμπαραγωγή του Εθνικού Θεάτρου και του Azerbaijan State Academic Drama Theatre, με Έλληνες και Αζερμπαϊτζάν συντελεστές και ηθοποιούς και στις δύο γλώσσες θα παρουσιαστεί και στις δύο χώρες.

Στη συνέχεια η πρόθεση είναι η παράσταση να ταξιδεύσει κατά μήκος του διαδριατικού αγωγού αλλά και σε κάθετους άξονες, και να παρουσιαστεί σε πόλεις και χωριά των χωρών που διασχίζει ο αγωγός (Αζερμπαϊτζάν, Γεωργία, Τουρκία, Ελλάδα, Αλβανία, Ιταλία) με τη συνεργασία και φορέων από τις χώρες αυτές, αποτελώντας τον σύνδεσμο των χωρών, των πολιτισμών, του παρελθόντος, της ιστορίας αλλά και του μέλλοντος.

Ενας πολιτιστικός αγωγός παράλληλος με τον αγωγό φυσικού αερίου που θα ενισχύσει το επιχειρείν και θα τονώσει τις σχέσεις των χωρών.

Οι λεπτομέρειες και τα επί μέρους σημεία θα συμφωνηθούν με νέα σύμβαση που θα υπογραφεί τον Φεβρουάριο του 2015, ενώ το όλο πρόγραμμα συνεργασίας θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι τον Μάιο του 2016».

ΜΑΡΙΑ ΚΛΟΥΒΙΔΑΚΗ
mklouvidaki@gmail.com

Φλωρεντία, μια πόλη γεμάτη ιστορία, όμορφα μνημεία, αξιοθέατα, πεντανόστιμες καρμπονάρες και άφθονη γκράπα (αλκοολούχο ποτό από σταφύλια που μοιάζει με τσίπουρο) για τις κρύες νύχτες του χειμώνα. Η πόλη όπου γεννήθηκε η Αναγέννηση αναμφισβήτητα είναι πασίγνωστη για την αρχιτεκτονική της. Χτισμένη επί του ποταμού Άρνου, πρωτεύουσα της περιφέρειας της Τοσκάνης και της ομώνυμης επαρχίας, απαριθμεί 400.000 κατοίκους ενώ... καταγιγίζεται από τουρίστες καθόλη τη διάρκεια του χρόνου.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ:

Η πόλη των Τεχνών και της Αρχιτεκτονικής

Η Φλωρεντία είναι ιδανική πόλη για ζευγάρια αλλά και φοιτητές Αρχιτεκτονικής καθώς τα κτήριά της με τη μοναδική ομορφιά τους και τον σχεδιασμό τους, συναρπάζουν.

Αν έχετε την ευκαιρία να την επισκεφθείτε, μην φύγετε χωρίς να αγοράσετε ή έστω να δοκιμάσετε το περίφημο κρασί της, το Chianti Classico και χωρίς να περάσετε από την υπαίθρια αγορά κοντά στην πλατεία Santa Croce με δερμάτινα είδη σε πολύ χαμηλές τιμές.

Στην Piazza Santa Croce θα βρείτε επίσης πολλούς ταλαντούχους υπαίθριους καλλιτέχνες οι οποίοι όχι μόνο ζωγραφίζουν τα πεζοδρόμια αλλά μπορούν να σας κάνουν το πορτρέτο σας είτε σε στυλ γελοιογραφίας είτε κανονικά. Οι "βιβλιοφάγοι" δεν πρέπει να χάσουν την ευκαιρία να επισκεφθούν τα γραφικά στενά γύρω από το ιστορικό κέντρο όπου πωλούνται μεταχειρισμένα βιβλία στα υπόγεια βιβλιοπωλεία σε τιμές που ξεκινούν από 1 ευρώ ενώ στην ίδια περιοχή υπάρχουν και εργαστήρια με χειροποίητες φανταστικές φλωρεντινές μάσκες. Ένα χαρακτηριστικό αναμνηστικό που αγοράζουν οι περισσότεροι εκτός από τα μπρελόκ για τα κλειδιά, είναι κεραμικά, κεντήματα και χειροποίητα πλεκτά. Η Φλωρεντία φημίζεται ακόμη για την καθαριότητά της καθώς δε θυμίζει σε τίποτα τη Ρώμη (που είναι γνωστή για τα σκουπίδια της) αλλά και για την κουλτούρα της.

Ponte Vecchio

« Σε μια επίσκεψη σε αυτή την όμορφη πόλη της Τοσκάνης δεν πρέπει να παραλείψει κανείς τον περίπατο στην παλιά γέφυρα (Ponte Vecchio) με τις πανέμορφες καμάρες, τη μοναδική θέα του ποταμού Άρνου και τους κωπηλάτες που κάνουν καθημερινά προπόνηση στα νερά. Εδώ θα βρείτε αναρίθμητα χρυσοχοεία ενώ η θέα για φωτογραφίες θα σας εντυπωσιάσει. Η συγκεκριμένη γέφυρα ενώνει τα δύο άκρα της πόλης ενώ είναι η μόνη γέφυρα που δεν ανατίναξαν οι Ναζί αφού σεβάστηκαν την ομορφιά της.

Το ελληνικό
εστιατόριο άλας.

álas
LE DELIZIE GRECHE

Γενικότερα, όσον αφορά τις τιμές του φαγητού στη Φλωρεντία θα μπορούσε να πει κανείς ότι είναι αρκετά ακριβές. Με την Ελλάδα δεν έχουν καμία σχέση ωστόσο αν θέλει κάποιος να φάει καλά, θα πρέπει να ξοδέψει αρκετά χρήματα. Επιπλέον, τα περισσότερα εστιατόρια μετά τις 10 το βράδυ δεν σερβίρουν μαγειρεμένο φαγητό μόνο πίτσες και γρήγορο γεύματα. Αν πάλι πεινάτε πολύ, μπορείτε να πάτε στα πιο χλιδάτα εστιατόρια όπου μπορείτε να βρείτε μια γκουρμέ γκάμα αρκεί να το αντέχει το "βαλάντιό" σας. Σχετικά με τις τιμές των ρούχων και γενικά τα ψώνια, είναι σχεδόν ίδιες με την Ελλάδα είτε επισκεφθείτε πιο οικονομικά μαγαζιά τύπου μεγάλων αλυσίδων (Bershka, H&M κ.λπ.), είτε τα πιο ακριβά (Prada, Diesel,

Gucci κ.λπ.). Στη Φλωρεντία δε θα συναντήσετε πολλούς Έλληνες να έχουν μεταναστεύσει εκεί. Ίσως προτιμούν μεγαλύτερες πόλεις όπως η Ρώμη, ωστόσο κοντά στο κέντρο της Φλωρεντίας στην οδό Via Camillo Cavour 98r, θα βρείτε ένα ελληνικό εστιατόριο με το όνομα "άλας", το οποίο διατηρούν τέσσερα νέα παιδιά με καταγωγή από Πάτρα και Κρήτη. Όπως ανέφεραν στα "Χ.Ν", οι Ιταλοί αγαπούν την ελληνική κουζίνα και έχουν αγαλιάσει το συγκεκριμένο εστιατόριο ενώ έχει ανοίξει μόλις ένα χρόνο. Εδώ μπορείτε να βρείτε νόστιμες λιχουδιές με άρωμα Ελλάδας όπως σουβλάκια, πιτόγυρο, μουσακά, παστίτσιο κ.λπ.

Σχετικά με τη νυχτερινή ζωή σε αυτή την πόλη, σίγουρα δεν

θα πρέπει να περιμένετε μαγαζιά τύπου Ελλάδας, αλλά πιο χαλαρά μπαρ και κλάμπ που κλείνουν σχετικά νωρίς. Το πιο γνωστό κλάμπ της Φλωρεντίας είναι το Meccano στην οδό Viale degli Olmi 1.

Συγκεντρώνει όλη την αφρόκριμα της πόλης, όλοι είναι καλοντυμένοι ενώ διαθέτει εξωτερική αυλή για μουσικές βραδιές με γνωστούς dj.

Galleria degli Uffizi

Η γκαλερί τέχνης στεγάζεται στο Palazzo degli Uffizi, ακριβώς δίπλα στο Palazzo Pitti στην πλατεία Signoria (Piazza della Signoria). Εδώ μπορεί κανείς να θαυμάσει τα μοναδικά έργα των Τιτσιάνο, Μιχαήλ Άγγελου, Μπωτιτσέλι, Λεονάρντο ντα Βίντσι, κ.λπ.. Η Galleria θεωρείται ο προθάλαμος για τον κόσμο της Αναγέννησης. Συχνά δίπλα στην γκαλερί τραγουδούν πλανόδιοι μουσικοί οι οποίοι ολοκληρώνουν τη μαγεία των όμορφων εικόνων με τη μελωδική μουσική τους.

🔥 Πορτρέτο σε πεζόδρομο της Piazza Santa Croce.

🔥 Via Santa Caterina da Siena ιστορικό κέντρο Φλωρεντίας.

Santa Maria del Fiore-Piazza del Duomo

Η πλατεία Duomo είναι γνωστή για τον επιβλητικό καθεδρικό ναό του Duomo (από όπου πήρε και το όνομά της) και είναι αφιερωμένος στη Santa Maria del Fiore. Το συγκεκριμένο κτήριο είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα της ιταλικής γοθικής αρχιτεκτονικής. Είναι σχέδιο του Arnolfo di Cambio, ενός από τους σπουδαιότερους αρχιτέκτονες - γλύπτες της εποχής του. Αρκετά γλυπτά του ναού Duomo βρίσκονται στο Μουσείο Opera del Duomo.

Palazzo Vecchio

Στην πλατεία της Γερουσίας (Piazza della Signoria) βρίσκεται το Παλιό Παλάτι (Palazzo Vecchio). Ο συγκεκριμένος πύργος του Arnolfo, έχει ύψος 94μ. και είναι ένα από τα πιο γνωστά αξιοθέατα της πόλης. Εδώ πολλοί τουρίστες τραβούν φωτογραφίες καθώς δίπλα από το Palazzo Vecchio είναι η Galleria degli Uffizi και λίγα μέτρα πιο κάτω η Ponte Vecchio. Εξαιρετικής αρχιτεκτονικής είναι επίσης και το συντριβάνι του Ποσειδώνα (Fontana di Neptuno), που βρίσκεται δίπλα στο παλάτι.

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΓΛΟΦΩΝΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ Διεθνής διάκριση στους μαθητές του 2ου Γυμνασίου Χανίων

■ Ελαβαν την Ευρωπαϊκή Ετικέτα Ποιότητας για την τελειότητα της εργασίας τους

Η Ευρωπαϊκή Ετικέτα Ποιότητας για την ηλεκτρονική αγγλόφωνη εφημερίδα τους "Meeting on paper" απονεμήθηκε πριν λίγες μέρες στους μαθητές - "μικρούς δημοσιογράφους" του 2ου Γυμνασίου Χανίων για την τελειότητα της εργασίας τους στο έργο eTwinning "Meeting on Paper". Αυτό σημαίνει πως η εργασία των μαθητών και του σχολείου τους έχει αναγνωριστεί στο υψηλότερο ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η διάκρισή τους αυτή είχε ως αποτέλεσμα να λάβουν ένα πιστοποιητικό το οποίο ήδη έχουν εκθέσει σε μία περίοπτη θέση στο σχολείο τους. Επίσης, το έργο τους θα εμφανιστεί σε έναν ειδικό χώρο της Ευρωπαϊκής Διαδικτυακής Πύλης στο www.etwinning.net.

Με αφορμή τα παραπάνω, μιλήσαμε με τα παιδιά, για την εμπειρία της δημοσιογραφικής έρευνας, την επαφή τους με τον Τύπο αλλά και τα σχέδιά τους για το μέλλον. Στο πλαίσιο των μαθητών και οι καθηγητές τους που συνέδραμαν σημαντικά στην όλη προσπάθεια.

«Αποφασίσαμε να κάνουμε μια εφημερίδα στα Αγγλικά και να την εντάξουμε σε ένα πρόγραμμα eTwinning ηλεκτρονικής αδελφοποίησης με ένα αθλητικό Γυμνάσιο της Πολωνίας όπου τα δύο σχολεία θα έγραφαν νέα των σχολείων τους στα Αγγλικά. Για να επιλέξουμε τη θεματολογία βοηθηθήκαμε ξεφυλλίζοντας τα "Χανιώτικα νέα" ώστε να δούμε τη διαμόρφωση των θεμάτων και να επιλέξουμε στη συνέχεια τα θέματα που θα θέλαμε να υπάρχουν και στη δική μας εφημερίδα» επεσήμανε η Μαρία Φουρτουτζόγλου, καθηγήτρια Αγγλικών στο 2ο Γυμνάσιο Χανίων και συνέχισε λέγοντας ότι «ετσι εντάξαμε συνεντεύξεις, άρθρα, ρεπορτάζ από δράσεις και επισκέψεις του σχολείου μας όπως συνέντευξη από μαθητές που είχαν διακριθεί στο σκάκι, από εκπροσώπους των Πανεπιστημίου των Ορέων, ρεπορτάζ με εντυπώσεις των μαθητών από επίσκεψη στο Μουσείο Τυπογραφίας των "Χανιώτικων νέων", από περιηγήσεις στην Παλιά Πόλη κ.ά.. Επίσης συμπεριλάβαμε αποσπάσματα βραβευμένων διηγημάτων τριών μαθητών του σχολείου μας από έναν Διαγωνισμό στα Αγγλικά για την συγγραφή διηγήματος».

Η συντακτική ομάδα των μαθητών είχε πολυποικίλους ρόλους όσον αφορά τη διαμόρφωση και επιμέλεια της αγγλόφωνης εφημερίδας, όπως επεσήμανε η καθηγήτρια Αγγλικών. «Κάποια παιδιά έγραφαν άρθρα, κάποια άλλα συνεντεύξεις, απόψεις και κείμενα για θέματα που τα προβλημάτιζαν όπως τον θάνατο του Αλέξη Γρηγορόπουλου, νέα του σχολείου μας, δραστηριότητες, για την ιστορία και τις παραδόσεις του τόπου. Επίσης είχαμε και συνεργασίες από άλλους μαθητές που ήταν εκτός συντακτικής ομάδας» επεσήμανε η κα Φουρτουτζόγλου τονίζοντας ότι ήταν ένα πολύπλευρο πρόγραμμα μέσα από το οποίο τα παιδιά χρησιμοποίησαν τα Αγγλικά τους και παράλληλα ανακάλυψαν πτυχές της σχολικής ζωής από ένα άλλο εκπαιδευτικό σύστημα στο εξωτερικό. Όσοι θέλουν να διαβάσουν την ηλεκτρονική εφημερίδα "Meeting on Paper" μπορούν να την αναζητήσουν στην ιστοσελίδα του 2ου Γυμνασίου ή μέσω του έργου eTwinning στο ίντερνετ.

“ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ”

Από την πλευρά του ο διευθυντής του 2ου Γυμνασίου Ανώτερης Αθανασάκης εξέφρασε τη χαρά και την ικανοποίηση για μία ακόμη διάκριση του σχολείου τονίζοντας ότι «το πιο σημαντικό που έχουμε κατορθώσει με τον Σύλλογο Διδασκόντων είναι πως τα τελευταία χρόνια, μετά τη λήξη των μαθημάτων έχουμε καθιερώσει πολλά απογευματινά προγράμματα. Πέρσι είχαμε δεκατρία και φέτος δώδεκα. Με αποτέλεσμα να έχουμε άλλο ένα σχολείο το απόγευμα στο οποίο γίνεται επί της ουσίας η παιδαγωγική επικοινωνία. Δηλαδή έρχονται εθελοντικά συνάδελφοι όπως η καθηγήτρια Αγγλικών επειδή τους ενδιαφέρει τα παιδιά να

Οι μαθητές- "μικροί δημοσιογράφοι" του 2ου Γυμνασίου Χανίων στους οποίους απονεμήθηκε για την τελειότητα της εργασίας τους, η Ευρωπαϊκή Ετικέτα Ποιότητας για την ηλεκτρονική αγγλόφωνη εφημερίδα τους "Meeting on paper" στο πλαίσιο του έργου eTwinning. Στη φωτογραφία η συντακτική ομάδα μαζί με την υπεύθυνη καθηγήτρια Αγγλικών και το διευθυντή του 2ου Γυμνασίου.

αποκτήσουν γνώσεις βιωματικά για το συγκεκριμένο μάθημα. Και τα παιδιά από την πλευρά τους έρχονται, επειδή πραγματικά το θέλουν τα ίδια, δεν υπάρχουν απουσιολογία και άμεσος έλεγχος.

Αυτό που είναι ακόμη πιο σημαντικό όμως», τόνισε ο κ. Αθανασάκης, «είναι πως πρόκειται για μια προσπάθεια ένταξης και κοινωνικοποίησης των παιδιών. Δηλαδή υπάρχουν πάρα πολλά παιδιά που στο συμβατικό πρόγραμμα είναι πολύ ζωνρά και που ίσως οφείλεται στον τρόπο που είναι δομημένο το εκπαιδευτικό σύστημα άλλα στις απογευματινές δραστηριότητες βλέπουμε ότι τα ίδια παιδιά είναι τα πιο δημιουργικά».

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ

«Μου άρεσει να διαβάζω εφημερίδες και κυρίως αστυνομικά θέματα στα "Χανιώτικα νέα". Διαβάζω όμως και όποιο θέμα μου φαίνεται σημαντικό και με εμπνέει. Το γεγονός ότι έχω καθημερινή επαφή με τις εφημερίδες με βοήθησε και στη δική μας έκδοση. Εγώ έκανα μία από τις συνεντεύξεις» ανέφερε ο Ορέστης.

Υπεύθυνη για τις συνεντεύξεις ήταν η Μαρία, που όπως μας εξήγησε με την υπόλοιπη ομάδα ερευνούσαν ποια πρόσωπα ήταν στην επικαιρότητα και στη συνέχεια ερευνούσαν πρώτα για το έργο τους ώστε να βρουν τις ερωτήσεις της συνέντευξης. «Η συ-

Στην τελευταία σελίδα της βραβευμένης εφημερίδας τους, οι μαθητές επέλεξαν να παρουσιάσουν το Μουσείο Τυπογραφίας των "Χανιώτικων νέων" και να μιλήσουν για τις εντυπώσεις τους.

νεργασία με τους μαθητές της Πολωνίας για την έκδοση, για μένα ήταν κάτι το πολύ διαφορετικό, καθώς δεν το είχαμε ξανακάνει. Επίσης ήταν μια ευκαιρία να διαβάσω περισσότερα άρθρα που με ενδιέφεραν από τις εφημερίδες» ανέφερε η μαθήτρια.

Η Βαγγελιώ έγραφε τα άρθρα της εφημερίδας. «Στο επίκεντρο κάποιων άρθρων μου ήταν οι εντυπώσεις μας από ξεναγήσεις των μαθητών στα βενετσιάνικα μνημεία της πόλης. Παράλληλα μου άρεσε που διάβαζα για τις δράσεις των μαθητών του Πολωνικού σχολείου, όπως τα μαθήματα ξιφασκίας ή η κατασκήνωση των μαθητών στον χώρο του σχολείου τους που αποτελεί κάτι σαν έθιμο γι' αυτούς» επεσήμανε.

Ο Ορέστης Χ. ασχολήθηκε περισσότερο με τα τεχνικά θέματα της έκδοσης, όπως το "ανέβασμα" της εφημερίδας στο ίντερνετ. Επίσης είχε επιμεληθεί την παρουσίαση της πόλης των Χανίων ενώ μαζί με την συντακτική ομάδα είχαν γράψει άρθρα για τις τοπικές παραδόσεις.

«Μου άρεσε το αποτέλεσμα και χάρηκα πολύ για την διάκριση του σχολείου μας» επεσήμανε ο Ορέστης και πρόσθεσε: «μενδιαφέρον είχαν και τα νέα του πολωνικού σχολείου, καθώς μαθαίναμε για το πώς κάναμε μάθημα, είχαν περισσότερες υποδομές ως Αθλητικό Γυμνάσιο κ.λπ.».

Αξίζει να σημειωθεί ότι φέτος οι μαθητές θα προσπαθήσουν να εκδώσουν μια εφημερίδα στα ελληνικά, μόνοι τους, χωρίς τη συνεργασία κάποιου προγράμματος.

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com • no14me.blogspot.gr/

Εθιμα ταφής

» Hannah Kent

Μετάφραση Μαρία Αγγελίδου Εκδόσεις Ίκαρος

Η Χάνα Κεντ, γεννημένη στην Αυστραλία το 1985, βρέθηκε στην Ισλανδία ως υπότροφη της Λέσσχης Ρόταρι- εκεί άκουσε πρώτη φορά την ιστορία της Άγκνες Μάγκνουσοντότιρ. Ήταν έφηβη.

Τη λένε Άγκνες Μάγκνουσοντότιρ. Είναι μια από τις παραδουλεύτρες που καταδικάστηκαν για τους φόνους του Νάταν Κέτιλσον και του Πέτουρ Γιόνσον. Την έστειλαν να μείνει εδώ ώπου να την εκτελέσουν.

Η Άγκνες, σε αναμονή της επικύρωσης της ποινής της, ζητά την πνευματική καθοδήγηση ενός νεαρού ιερέα, του Τότι. Μεταφέρεται πίσω στην κοιλάδα όπου γεννήθηκε, όπου, και για λόγους οικονομίας, θα φιλοξενηθεί, με εντολή του Νομαρχιακού Επιτρόπου, στο σπίτι του Νομαρχιακού Υπαλλήλου Γιον Γιόνσον, ο οποίος, παρά τις ενστάσεις της αρνηθεί.

Η αναγκαστική συμβίωση και οι δυσκολίες της καθημερινότητας με τις δουλειές στο σπίτι και στον αγρό θα επαναπροσδιορίσουν σιγά σιγά την πραγματικότητα.

Η ιστορία, που έλαβε χώρα στη Βόρεια Ισλανδία το 1829, στοιχειώνει την Κεντ, και της γεννά την επιθυμία να τη διηγηθεί. Δεν είναι η πρώτη που θα το επιχειρήσει. Με συστηματική έρευνα φωτίζει τις σκοτεινές πλευρές της πρώτης αφήγησης, τα στοιχεία δεν πτοούν τη φαντασία της, η πραγματικότητα, άλλωστε, πολλές φορές ξεπερνά τον μύθο, ιδιαίτερα σε έναν τόπο όπως η Ισλανδία.

Η νεαρή συγγραφέας φροντίζει να αξιοποιήσει το σκηνικό στο

οποίο διαδραματίζεται η ιστορία της Άγκνες, ένα περιβάλλον σκληρό και αφιλόξενο, με ακραία καιρικά φαινόμενα και στοιχειώδεις υποδομές, μια αραιοκατοικημένη χώρα που στηρίζεται στη γεωργία και την κτηνοτροφία, με τρομερή προσήλωση στην προετοιμασία για την αντιμετώπιση του χειμώνα, άνθρωποι που περνούν μεγάλο μέρος της ζωής τους στο σκοτάδι, με ελάχιστες κοινωνικές συναστροφές, με ένα κεντρικό σύστημα διοίκησης, υπόλογο στον Δανό βασιλιά και με έντονη την επιρροή της εκκλησίας. Ταυτόχρονα, όμως, και μια χώρα με πλούσια παράδοση, θρύλους και ήρωες, τις Ισλανδικές Σάγκα. Έτσι λοιπόν, η Κεντ δεν χρειάζεται να καταφύγει σε μια γλώσσα ποιητική ή επιτηδευμένη για να αποδώσει την ατμόσφαιρα, δίχως αυτό να σημαίνει γλωσσική αδυναμία, βέβαια, αλλά αποφυγή ενός αχρείαστου φορτώματος και επικέντρωση στη σκιαγράφιση των χαρακτήρων και την αφήγηση της ιστορίας.

Και είναι εκεί, στην αφήγηση, που η Κεντ δείχνει την οξυδέρκειά της, βασίζοντάς την σε μια παράλληλη εναλλαγή πρώτου και τρίτου προσώπου αφήγησης. Σε πρώτο πρόσωπο, η Άγκνες, μια μελοθάνατη σε ένα νέο περιβάλλον, καλύτερο ως προς τις συνθήκες σε σχέση με την προηγηθείσα απομόνωση της φυλακής, μα εξίσου εκθροικό, η σιωπή των τοίχων δεν πονά τόσο όσο εκείνη των ανθρώπων, κλεισμένη στον εαυτό της, στις σκέψεις της, φοβάται, και πώς να μη φοβάται, πως ό,τι και αν πει θα χρησιμοποιηθεί σε

βάρος της. Όσο ανοίγεται, απόρροια της σχέσης της με τον ιερέα Τότι και της οικειότητας με τις γυναίκες του σπιτιού, τόσο παίρνει θάρρος και δύναμη να διηγηθεί την ιστορία της, την ιστορία που σίγουρα εκείνη γνωρίζει καλύτερα από τους κριτές της. Σε τρίτο πρόσωπο, ένας παρατηρητής βοηθάει τη διήγηση να προχωρήσει, ευρισκόμενος και σε μέρη εκτός σπιτιού, εκεί που η Άγκνες πάλι πρωταγωνιστεί παρά την απουσία της. Παρατηρητής που ενδιαφέρεται πρωτίστως για τη δράση και δευτερευόντως για τον ψυχισμό των χαρακτήρων, γνωρίζοντας πως η φλόγα της Άγκνες αρκεί.

Σελίδα τη σελίδα η ένταση κορυφώνεται, υπολογισμένα και μαεστρικά, από την παράθεση, στις πρώτες σελίδες, του αρχαικού υλικού και τις πρώτες πληροφορίες σχετικά με την Άγκνες, μέχρι το τέλος, η Κεντ ανεβάζει την ένταση, εμπλέκοντας τον αναγνώστη στην ιστορία στην οποία πρώτη εκείνη ενεπλάκη, και εκεί, στην ιστορία της Άγκνες που στοίχειωσε τη δημιουργό.

Καπετάν Άγρα και Παραμυθίας Γωνία

Παύλος Αγιαννίδης

Εκδότης: Τόπος

Οι βασιλοπούλες και οι δράκοι, το φοβερό και το απρόβλεπτο δεν υπάρχουν

μόνο στα παραμύθια. Μας απαντούν και στη ζωή. Τη ζωή που άλλοτε οδηγεί ένα ταπεινό φορτηγάκι κι άλλοτε μας ταξιδεύει στα πέρατα του κόσμου δίχως να κάνει βήμα. Που δεν διατάζει να κραδαίνει κοφτερό λεπίδι ή ψαλίδι, και να βουτάει στο αίμα τη μανιασμένη της λίμπιντο. Τη ζωή, που επιβάλλεται είτε με φαλλούς εξουσίας είτε με απλές, αφοπλιστικές ατάκες και τσιτάτα του Αϊνστάιν. Κάποιες φορές, πάλι, γονατίζει μπροστά σε απανθρακωμένα θύματα του φανατισμού ή προσκυνά δισκοπότηρα-σύμβολα, αποζητώντας λύτρωση. Στα δεκατέσσερα διηγήματα οι βασιλοπούλες ακκίζονται μέσα σε φουρό, οι δράκοι τρελαίνονται με τα τακούνια και ο στιγμιαίος έρωτας προκαλεί σεισμό...

Κυριακή ρεπό

Ζήσης Σαρίκας

Εκδότης: Βιβλιοπωλείον της Εστίας

Λίγο πριν από το 2000, μια ξεριζωμένη πρόσφυγας από τη Γεωργία έρχεται στην Ελλάδα για να βρει

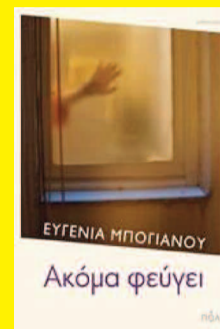

καλύτερη τύχη. Γυναίκα δυναμική και από τη φύση της αποφασιστική, αισιόδοξη και εύθυμη, με μια αφέλεια που συνδυάζεται με βαθιά κατανόηση και συμπόνια, έρχεται αντιμέτωπη με ένα σωρό αντιξοότητες: τη φτώχεια, την ασυνενοπία, την εκμετάλλευση και την αχαριστία, εκ μέρους ξένων ανθρώπων αλλά και των δικών της. Αντίβαρο είναι η ευδιαθεσία της και η αγάπη με την οποία την περιβάλλουν άνθρωποι που πρώτη φορά γνωρίζει. Με τρόπο ρεαλιστικό και ψυχογραφικό, μέσα από ένα πρίσμα κοινωνικής κριτικής και με καυστικότητα χιούμορ, ο συγγραφέας αγγίζει την ψυχή του αναγνώστη αφηγόμενος τη σύντομη ιστορία ενός απόκληρου ανθρώπου, που στέκεται όμως στα πόδια του δίχως να δειλιάζει και που κάμπτεται μόνο μπροστά στην αρρώστια και τον θάνατο.

Ακόμα φεύγει

Ευγενία Μπογιάνου

Εκδότης: Πόλις

Ο Πώργος, ει-

κοσάχρονος φοιτητής του Πολυτεχνείου, δικάστηκε ως ύποπτος συμμετοχής σε τρομοκρατική οργάνωση και αθώωθηκε λόγω αμφιβολιών. Υστερα

εξαφανίστηκε από το σπίτι.

Και τότε κόπηκε η ζωή και ο καιρός στα δυο. Απών ο πρωταγωνιστής, παρόντες οι γονείς του, να σκαλίζουν τις πληγές τους, να αναζητούν αιτίες και ευθύνες, να αγριεύουν με τους άλλους και με τον εαυτό τους για να αντέξουν την αγριότητα. Ο πατέρας: «Το να μην ξέρω πού είσαι τόσον καιρό... Ας' το, αυτό δεν είναι δύσκολο. Δεν θα σου πω τι είναι. Είναι θάνατος». Η μητέρα: «Να γινόταν ένα θαύμα, να ξεγελιόταν ο χρόνος και να γύριζαν όλα τα πίσω-μπρος. Να είχε μια δεύτερη ευκαιρία»...

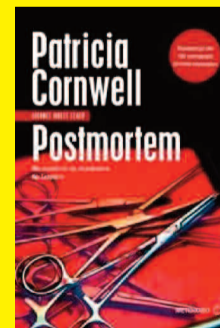
Η Ευγενία Μπογιάνου αφήνει τους ήρωές της να εναλλάσσονται στην αφήγηση, να ανατρέχουν στο παρελθόν, να διαλέγονται και να μονολογούν, να κυνηγούν το νόημα που τους διαφεύγει. Στον μικρόκοσμό τους, όπου κυριαρχούν το προσωπικό και το ιδιωτικό, καθρεφτίζει το πρόσωπό της μια κοινωνία δίχως έρμα και μένουν ανοικτά τα ερωτήματα για τη φτώχεια των ονείρων και των οραμάτων, για τη δυνατότητα επικοινωνίας και για την ευθύνη απέναντι στον εαυτό μας και στους άλλους.

Postmortem

Πατρίσια Κόρνγουελ

Εκδότης: Μεταίχμιο

Το Ρίτσμοντ της Βιρτζίνια συγκλονίζεται από μια σειρά στραγγαλισμών. Η ιατροδικαστής Κέι Σκαρνέτα υπο-

ψιάζεται το χειρότερο: τη δράση ενός ιδιοφυούς σιριαλ κίλερ που αφήνει πίσω του ελάχιστη ίχνη. Εκμεταλλευόμενη τις τελευταίες εξελίξεις της

επιστήμης στην εξιχνίαση εγκλημάτων, η Κέι Σκαρνέτα θα αποκαλύψει τον δολοφόνο αν και θα δοκιμαστεί καθώς κάποιος θέλει να τη σταματήσει με κάθε τρόπο.

ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

Ταξίδι στον κόσμο του βιβλίου

Μεγάλη είναι η ανταπόκριση των μικρών αναγνωστών στα προγράμματα των Παιδικών Λεσχών Ανάγνωσης της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Χανίων, που συνεχίζονται και για το 2014 - 2015 σε συνεργασία με τη γνωστή συγγραφέα παιδικών βιβλίων, Ευδοκία Σκορδαλά - Κακατσάκη, και τη Σχολική Σύμβουλο της Α/θμιας Εκπαίδευσης, Αθηνά Ντούλια.

Σήμερα Σάββατο και ώρα 11π.μ. θα συναντηθούν παιδιά διαφόρων ηλικιών θα γίνουν μια μεγάλη παρέα, θα συζητήσουν, θα ανταλλάξουν απόψεις και θα ταξιδέψουν στο μαγικό κόσμο του βιβλίου, στην Παιδική Λέσχη Ανάγνωσης στον χώρο της Παιδικής - Εφηβικής Βιβλιοθήκης του Δήμου Χανίων στον Δημοτικό Κήπο.

«Για άλλη μια φορά η Παιδική - Εφηβική Βιβλιοθήκη θα γίνει

χώρος συνάντησης με την αθώτητα, την περιέργεια, τον αυθορμητισμό. Θα συζητήσουμε, θα ανταλλάξουμε απόψεις, θα μοιραστούμε εμπειρίες για τα βιβλία που θα διαβάσουμε με σκοπό να ταξιδέψουμε στον μαγικό κόσμο, να προβληματιστούμε, να γί-

νουμε ακόμα καλύτεροι», ανέφεραν οι υπεύθυνες της Παιδικής Λέσχης Ανάγνωσης κα Κακατσάκη και κα Ντούλια.

Περισσότερες πληροφορίες, Παιδική - Εφηβική Βιβλιοθήκη Δημοτικού Κήπου, τηλέφωνο: 2821 3 41774.

παιδότοπος

Ε2 ΤΑΞΗ 9ου ΔΗΜ. ΣΧ... ΧΑΝΙΩΝ

Το Πολυτεχνείο εξακολουθεί να εμπνέει

Επιμέλεια:
**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
Kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!

Στην κεντρική θέση του σημερινού Παιδότοπου το ποίημα "Επίγραμμα" του Νικηφόρου Βρεττάκου, που απευθύνεται στα παιδιά του Πολυτεχνείου, στους φοιτητές που πριν από 41 χρόνια, τον Νοέμβρη του 1973, "τοίς κείνων ρήμασι πειθόμενοι", όρθωσαν το ανάστημά τους στο Πολυτεχνείο ενάντια στη Δικτατορία των Συνταγματαρχών.

Γύρω απ' αυτό, τρία κείμενα και τέσσερις ζωγραφιές μαθητών της Ε2 τάξης του 9ου Δημ. Σχ. Χανίων για εκείνες τις μέρες που μου έστειλε ο δάσκαλός

τους Νίκος Χατζηγιάννου. Θερμά τον ευχαριστώ και αυτόν και τον φίλο μου απ' τα παλιά διεθνή του ιστορικού αυτού σχολείου Δημήτρη Κωνσταντουλάκη για την ανταπόκρισή τους στην πρότασή μου. Το σχολείο εξακολουθεί να είναι Χώρος Λαϊκής Μνήμης και Σχολείο Εθνικής Διδασχίας, όταν υπάρχουν άξιοι δάσκαλοι...

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Β.Θ.Κ.

Στέλλα Αφεντάκη-Σεργάκη

Δίχως τουφέκι και σπαθί, με τον ήλιο στο μέτωπο,
υπήρξατε ήρωες και ποιητές μαζί. Είστε το Ποίημα.
Απλώνοντας το χέρι μου δεν φτάνει ως εκεί
που ωραία λουλούδια τις μορφές σας
λιτανεύει ο αέρας της αρετής. Ω παιδιά μου,
Μπροστά σ' αυτό το ποίημα μετράει μόνο η σιωπή.

Ν. Βρεττάκος

Τα γεγονότα του
Πολυτεχνείου

Παρασκευή 16 Νοεμβρίου 1973. Το απόγευμα αρχίζουν τα αιματηρά γεγονότα της εξέγερσης. Συγκρούσεις του λαού στις πλατείες και στους δρόμους της Αθήνας με την αστυνομία και το στρατό, οδοφράγματα των διαδηλωτών, δακρυγόνα και καπνογόνα, τραυματισμοί, κακοποιήσεις, πυροβολισμοί.

Οι φοιτητές μέσα στο Πολυτεχνείο άοπλοι, με μόνο εφόδιο την καρδιά τους και το τραγούδι τους, κλιωμένοι από τον εχθρό συνεχίζουν το τραγούδι τους και εκπέμπουν από τον ραδιοφωνικό σταθμό που έφτιαξαν.

Τα τανκς ξεκινούν. Ο λαός μαζί με τους φοιτητές φωνάζουν: «Αδέλφια μας στρατιώτες, δε θα μας χτυπήσετε. Είμαστε άοπλοι, τα τανκς δε θα μας χτυπήσουν!»

Σάββατο 17 Νοεμβρίου 1973 ώρα 2.57 το πρωί. Τρία τανκς ξεκινούν σκοπό να καταστρέψουν το Πολυτεχνείο. Το πρώτο τανκ, που είναι και το πιο μεγάλο, ρίχνει την πόρτα του Πολυτεχνείου και καταστρέφει ότι υπάρχει στην αυλή. Πολλοί άνθρωποι σκοτώνονται από τις σφαίρες στον χώρο του Πολυτεχνείου και στους γύρω δρόμους. Οι αστυνομικοί χτυπούν τους φοιτητές, ενώ οι στρατιώτες προσπαθούν να τους βοηθήσουν.

Οι συγκρούσεις διαδηλωτών και αστυνομίας στο κέντρο της Αθήνας συνεχίστηκαν και την επόμενη ημέρα. Κυριακή 25 Νοεμβρίου 1973. Στρατιωτικό πραξικόπημα ανέτρεψε τον Παπαδόπουλο και την κυβέρνηση Μαρκεζίνη. Ο νέος πρόεδρος της Δημοκρατίας, στρατηγός Φαίδων Γκιζίκης, όρκισε κυβέρνηση, με πρωθυπουργό τον Ανδρουτσόπουλο,

«Νοέμβρη στις 17
τα τανκς επιτέθηκαν,
στους άοπλους τους φοιτητές
και δεν τους λυπήθηκαν»Γιάννης Κυριακάκης,
Χάρης ΠατεράκηςΠολυτεχνείο 1973 -
17 Νοέμβρη

Όλα ξεκίνησαν αρχές Νοέμβρη του 1973 όπου το μνημόσυνο για τον Γεώργιο Παπανδρέου μετατρέπεται σε μεγάλη διαδήλωση ενάντια στη Χούντα που λήγει με ξυλοδαρμούς και συλλήψεις. Στις 14 Νοέμβρη οι φοιτητές προχωρούν σε κατάληψη. Ανάμεσά τους υπάρχουν εργάτες και απλοί πολίτες. Ο αγωνιστής Νίκος Ξυλούρης δεν έχασε την ευκαιρία να μπει στο υπό κατάληψη Πολυτεχνείο για να δώσει κουράγιο στους φοιτητές.

Τα συνθήματα που ακούγονται και γράφονται σε πανό στο Πολυτεχνείο ήταν "Ψωμί - Παιδεία - Ελευθερία" "Κάτω η Χούντα - Ελευθερία".

Οι φοιτητές συναρμολογούν έναν ραδιοφωνικό πομπό και σύντομα δέχονται βοήθεια ραδιο-πειρατών ώστε το σήμα να φτάνει σε όλη την Αθήνα με συνθήματα «Εδώ Πολυτεχνείο. Εδώ Πολυτεχνείο. Σας μιλά ο ραδιοφωνικός σταθμός των ελεύθερων αγωνιζόμενων φοιτητών των ελεύθερων αγωνιζόμενων Ελλήνων. Κάτω η Χούντα. Κάτω ο Παπαδόπουλος. Λαέ κατέβα στο πεζοδρόμιο. Ελα να μας συμπαρασταθείς».

Την Παρασκευή 16 Νοέμβρη ο συγκεντρωμένος λαός γύρω από το Πολυτεχνείο ξεπερνάει τις 100.000. Αργά το απόγευμα ο Παπαδόπουλος δίνει εντολή στην Αστυνομία να χτυπήσει. Πέφτουν δακρυγόνα αλλά και σφαίρες χτυπούν θανάσιμα τους άοπλους πολίτες και φοιτητές.

Τα μεσάνυχτα προς 17 Νοέμβρη τανκς κυκλοφορούν στους δρόμους της Αθήνας. Τα megάφωνα και ο ραδιοφωνικός σταθμός του Πολυτεχνείου απευθύνουν απεγνωσμένες εκκλήσεις "Αδέλφια μας στρατιώτες! Αδέλφια μας στρατιώτες"

Το συντονιστικό των φοιτητών ζητάει διαπραγματεύσεις με ο δικτάτωρ ετοιμάζει επίδειξη δύναμης. Στις τρεις το πρωί το τανκ γκρεμίζει την είσοδο του Πολυτεχνείου ισοπεδώνοντας τα πάντα. Στρατιώτες αστυνομικοί εισβάλουν στο Πολυτεχνείο. Χιλιάδες άνθρωποι συνελλήφθησαν με το μήνυμα είχε περάσει. Οι μέρες της Χούντας τελειώνουν...

Όπως και αν έχει, όλοι πρέπει να θυμόμαστε τις θυσίες που έγιναν και το αίμα που χύθηκε για να μπορούμε να ζούμε εμείς ελεύθεροι...

Γιώργος Σουβαρής, Βασίλης Μπασιαδάκης

Ευθυμία Βέργα, Χρυσή Μπουζουνιεράκη

Η εξέγερση του Πολυτεχνείου

Το 1973 ήταν μια μαζική διαδήλωση λαϊκής αντίθεσης στο καθεστώς της Χούντας των Συνταγματαρχών. Η εξέγερση ξεκίνησε στις 14 Νοέμβρη 1973, με κατάληψη του Μετσόβιου Πολυτεχνείου Αθηνών από φοιτητές και σπουδαστές που κλιμακώθηκε σχεδόν σε αντικουντική επανάσταση και έληξε με αιματοχυσία το πρωί της 17ης Νοέμβρη, μετά από μια σειρά γεγονότων που ξεκίνησαν με την είσοδο άρματος μάχης στον χώρο του Πολυτεχνείου και την επαναφορά σε ισχύ του σχετικού στρατιωτικού νόμου που απαγόρευε συγκεντρώσεις και την κυκλοφορία σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Ενα απόσπασμα από το ραδιόφωνο της εποχής «Εδώ Πολυτεχνείο. Λαέ της Ελλάδας, το Πολυτεχνείο είναι σημαιοφόρος του αγώνα μας, του αγώνα σας, του κοινού αγώνα μας ενάντια στη δικτατορία και για την Δημοκρατία».

Μαίρη Πατεράκη, Ιωσήφ Σεργάκη

Αφροδίτη Χαιρετάκη, Χάρης Πατεράκης.

Ευθυμία Βέργα.

Για ποια γυναικεία φορεσιά;

Η μπιστικιά γυναικά...

**και τα μποτόνια τσ' έκαμε λεράκια των αρνιό τζη,
και τα μανέλια τσ' έκαμε μανιάκια τω σκυλιώ τζη,
και τη καρπέτα τσ' έκαμε ρούχα των κοπελιώ τζη...**

πό το 1204 και έπειτα ξεκινάει για την Κρήτη η φραγκοκρατία καθώς περιέρχεται αρχικά στα χέρια των Γενοואτών και ύστερα από ένα συντομώτατο χρονικό διάστημα βρίσκεται υπό την κατοχή των Βενετών, γεγονός που επηρέασε όλες τις πλευρές της ζωής των κατοίκων του νησιού, τόσο των γηγενών όσο και των κατακτητών. Επίδραση που μπορεί να εντοπιστεί σε πολλά επίπεδα, η συνισταμένη ωστόσο της αλληλεπίδρασης των πολιτισμών του κατακτητή και του κατακτημένου βρίσκεται στις εκδηλώσεις της καθημερινής ζωής, μία εκ των οποίων είναι και η ένδυση και εν προκειμένω η γυναικεία ενδυμασία.

Όπως μετά από κάθε αλλαγή, ακολουθεί μία μεταβατική περίοδος, φαίνεται εδώ να διήρκεσε τους δύο πρώτους αιώνες της ενετικής κατοχής. Κατά την περίοδο αυτή η βυζαντινή μόδα θα συνυπήρχε με την νεοφερμένη από τη Βενετία μέχρι η πρώτη να εκτοπιστεί από τη δεύτερη. Εξάλλου είναι ένα θέμα που θα απασχολούσε μόνο τις ευγενείς και τις αστές ή έστω τις γυναικές των μεσαίων οικονομικά τάξεων αν αναλογιστούμε τις συνθήκες διαβίωσης του λαού όπως αυτές οριζόνταν από την οικονομική εξαθλίωσή του και την αντίστασή του κατά των Βενετών μέχρι αυτοί να εδραιώσουν την κυριαρχία τους. Επιπλέον μέχρι την απόλυτη πτώση του Βυζαντίου η μόδα όπως και ο τρόπος ζωής της Δύσης αντέγραφε βυζαντινά πρότυπα!

Καθοριστικοί πλέον για τη διαμόρφωση κρητικού τρόπου ενδυμασίας για τις γυναικές φαίνεται να είναι το δεύτερο μισό του 16ου αι. και ο 17ος αι. όταν για αφομοιώνονται στοιχεία από τη μεσαιωνική και την αναγεννησιακή μόδα και προσαρμόζονται στη ντόπια ψυχοσύνθεση. Από αυτή την εποχή και ύστερα αρχίζουμε να ασχολούμαστε με τη γυναίκα της υπαίθρου. Πρέπει να λαμβάνουμε υπ' όψιν μας τη μόδα που επικρατούσε στην Ευρώπη και ποια ενδυματολογικά στοιχεία μπορεί να έφταναν μέχρι την Κρήτη κάθε φορά (κάθε δύο χρόνια) που ένας καινούριος δούκας (Duca di Candia) με τη συνοδεία του έφτανε στο νησί, τον χρόνο που χρειαζόταν για να επικρατήσει μία νέα μόδα και να περάσει αυτή από τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα στις γυναίκες της υπαίθρου και ποια από αυτά τα στοιχεία εξυμνητούσαν την ενδυματολογική πραγματικότητα τους και άρα επιβίωναν δια της προσαρμογής και της αφομοίωσης.

Το ρούχο λοιπόν που φαίνεται να επικρατεί στην Κρήτη αυτήν την περίοδο είναι η καρπέτα. Η καρπέτα θα τη βρούμε σε ριζτικά τραγούδια και λογοτεχνικά κείμενα και τη συναντάμε σε νοταριακά έγγραφα. Ο Παύλος Βλαστός το 1893 πια, την κατονομάζει και την περιγράφει οπότε έχουμε την πληρέστερη αναφορά σε αυτό το ρούχο. Το 1700 ο Joseph Pitton de Tournefort περιγράφει ένα ένδυμα, παραθέτει και σκίτσο από τον Claude Aubriet χωρίς ωστόσο να το κατονομάζει. Το 1871 ο Σπ. Ζαμπέλιος χωρίς να είναι η πρώτη φορά περιγράφει ένα ένδυμα λαογραφικό σύνολο του 16ου αι. Ο Στέφανος Ξανθουδίδης τη χαρακτηρίζει ως φόρεμα, την αναφέρει ο Φαίδων Κουκουλής και η Ευαγγελία Φραγκάκι. Θα ασχοληθούμε με τις περιγραφές του Tournefort, του Ζαμπελίου και του Βλαστόου θεωρώντας τις ως τις πλέον κα-

τατοπιστικές. Την πληρέστερη αναφορά έχουμε από τον Βλαστό για αυτό και τη χρησιμοποιούμε ως κριτήριο για τις άλλες δύο και ελπίζουμε η έρευνα να αναδείξει και άλλες πηγές...

Ο Βλαστός ορίζει την καρπέτα ως καρπωτό χιτώνα δηλ. φτάνει έως τους αστραγάλους. Έπειτα την ορίζει ως ρουφροίπτ δηλ. το αντρικό ρούχο που φορέθηκε στην Ευρώπη από τον 13ο έως και τον 17ο αι. του οποίου η βασική φόρμα ήταν μία καζάκα εφαρμοστή στον κορμό. Ίσως χρησιμοποιώντας αυτόν τον όρο ο Βλαστός να προσπαθούσε να περιγράψει ένα πανωκόρμι, ένα μικρό αμάνικο μπουστό, σαν αυτά που συγκατατούν διάφορα αναγεννησιακά πολύπτυχα φορέματα που φορέθηκαν σε διάφορα νησιά ή παραλιακά μέρη της Ελλάδος (Ιωάννα Παπαντωνίου, Συμβολή στη μελέτη της γυναικείας παραδοσιακής φορεσιάς, Εθνογραφικά τ.1, 1978). Συνεχίζει περιγράφοντάς την ως πολύπτυχη, κόκκινη, τσόχνη φούστα, διακοσμημένη με χρυσή ταινία στον ποδόγυρο που συνήθως οι γυναίκες τη σήκωναν και τη μάζευαν πάνω στην κοιλιά τους δημιουργώντας ένα ντραπάρισμα. Πρόβλημα δημιουργεί ο όρος φούστα αλλά μάλλον είναι και αυτός ένας όρος όπως το φόρεμα, το φουστάνι, το πουκάμισο και το ρούχο που δεν πρέπει να τους "διαβάζουμε" με τη σύγχρονη αντίληψη της ευρωπαϊκής μόδας με την οποία είμαστε εξοικειωμένοι. Από τον Βλαστό μαθαίνουμε επίσης ότι η καρπέτα φοριόταν ριχτή μπροστά σε γεροντότερους και σε επίσημες περιστάσεις. Από τον Βλαστό και σε αντιπαροβολή με νοταριακά έγγραφα μαθαίνουμε για πένθημη καρπέτα, μαύρη ή καλυμμένη με μαύρο τούλι, για καλή και πρόχειρη καρπέτα, για καρπέτα τσόχνη, μεταξωτή ή λινή.

«...να βρω κανεβατσέτα,
να κάνω μια που λείπομαι τση κωπελιάς καρπέτα».

Μάρκος-Αντώνιος Φώσκολος,
Φορτουνάτος

Ο Σπυρίδων Ζαμπέλιος το 1871 συνθέτει τους «Κρητικούς Γάμους» όπου περιγράφει ένα περιστατικό της κρητικής ιστορίας που έλαβε χώρα κατά τον ίδιο το 1570 ενώ κατά τους περισσότερους ιστορικούς το 1527-1528, πάντως σε κάθε περίπτωση μας τοποθετεί στον 16ο αι. Διαβάζουμε λοιπόν ότι η Σοφία Ντα Μολίν έλαβε γαμήλιο δώρο από τον Πέτρο Καντανολέοντα ένα «φόρεμα κρητικό της αγροτικής συνήθειας» του οποίου το περιθωρακίδιο ήταν από κόκκινο βελούδο στολισμένο με χρυσές ταινίες, ανοικτό στο στήθος, κοντό έως το στομάχι όπου έκλεινε με λεπτά κορδόνια, ενώ στην πίσω πλευρά άνοιγε διάπλατα.

Το 1700 ο Tournefort περιγράφει γυναίκες ντυμένες με κοκκινωπή (rouge tirant sur le grisdelin) πολύπτυχη φούστα που κρέμεται από τους ώμους με χοντρά κορδόνια.

Το 1768-69 ο Georg Graf von Rumpf υπό τον τίτλο Candia ζωγραφίζει γυναίκα που φαίνεται να φορεί μονοκόμματο φόρεμα αναγεννησιακού τύπου αλλά και το 1817 στο βιβλίο του F. W. Sieber οι γυναικείες φιγούρες παρουσιάζουν καταπληκτικές ομοιότητες με αυτές από το βι-

Παύλου Γ. Βλαστό, Ο γάμος εν Κρήτη, Εν Αθήναις 1893

βλίο του Tournefort. Αν παρατίθενται αυτές οι περιγραφικές πηγές δεν γίνεται αβασάνιστα αλλά για να φανεί ότι πέρα από τις όποιες επιφυλάξεις μας ως προς τους περιηγητές η συγκεκριμένη κοψιά ρούχου επανέρχεται ανεξάρτητα από τις λε-

“Ταξιδεύοντας στη νήσο Κρήτη το 1817” του F. W. Sieber, Leipzig 1823, ψηφιακή βιβλιοθήκη Ανέμν.

πομέρειες.

Ενώ λοιπόν δεν έχουμε μέχρι στιγμής δείγμα ρούχου με το όνομα καρπέτα ούτε απεικόνιση παρά μόνο αναφορές και περιγραφές, γεγονός που μπορεί μόνο σε λογικοφανή συμπεράσματα να μας οδηγήσει, τέτοιου τύπου φορέματα έχουν διασωθεί σε πολλές άλλες περιοχές της Ελλάδας με διάφορα ονόματα (Κλωβόλι, Μόρκο, Βόλτα, Ντούλα, Σόφι, Ζατούνη) και σε αυτή την κατηγορία ανήκει και το φόρεμα της κούδας της Κριτσάς. Μία πολύπτυχη (6 φύλλα με πλάτος 60 έως 65εκ.), κόκκινη, μεταξωτή ή λινή φούστα που αναρτάται από τους ώμους με μπρετέλες δηλαδή λεπτές τιράντες. Η κούδα αποτελεί παραλλαγή ή εξέλιξη της καρπέτας; Ερώτημα που δεν έχει απάντηση καθώς για την καρπέτα έχουμε μόνο περιγραφές και αναφορές σε αυτήν, αντίθετα σε ό,τι αφορά στην κούδα μπορούμε να δούμε κομμάτια αυθεντικά που έχουν διασωθεί σε μουσεία και να ακολουθήσουμε την τεχνική για το ανασκουμπωμά της όπως αυτή έχει διασωθεί από την Ευαγγελία Φραγκάκι (φυσικά οι λεπτομέρειες του ανασκουμπώματος καθορίζονταν από το σωματότυπο της κάθε γυναίκας).

«Μα καθ' αθήα κ' εύμορφη
Κριτωτοπούλα κόρη,
ένα σωφόρι κόκκινο
και στρουφικτό εφόρει».

Μιχαήλ Διαλινά,
Η Κριτωτοπούλα, Εν Ηρακλείω 1912.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί και η σάρτζα. Η σάρτζα ανήκει και αυτή στον τύπο ενδύματος που αποκαλούμε ανασκουμπωμένη φούστα. Στην πραγματικότητα πρόκειται για μία μακριά κόκκινη φούστα πολύ λεπτά πτυχωμένη ή σουρωμένη η οποία καλύπτει μόνο το πίσω μέρος του κορμιού και αφήνει ακάλυπτο το κεντημένο μέρος του μεσόφορου ενδύματος όπως και στην περίπτωση της καρπέτας και της κούδας. Ανασπώνεται αναλόγως με το γούστο της κάθε γυναίκας (έχουν παρατηρηθεί διαφορετικοί τρόποι ανασκουμπώματος ανάλογα με τις ζωγραφικές ή φωτογραφικές μαρτυρίες διαφόρων εποχών). Ενώ η κούδα διατήρησε για όσο φορέθηκε το αρχικό της σχήμα, η σάρτζα από

Σκίτσο σε παστέλ με τίτλο Candia από μια συλλογή με πρωτότυπα σχέδια κοστούμιών από τον Georg Graf von Rumpf, 1768-69. Αναδημοσίευση από τη Γεννάειο Βιβλιοθήκη της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών της Αθήνας. “Οδηγός για το ελληνικό νησιωτικό κέντημα”, Pauline Johnstone, Victoria and Albert Museum, London 1972.

κρεμαστή, κατά την Άννη Αποστολάκη, εξελίχθηκε να είναι ραμμένη σε ζώνη. Ενδύματα αντίστοιχα της κούδας και της σάρτζας απαντώνται εκτός από διάφορες περιοχές της Ελλάδας (π.χ. Τρίκερι, Σκιάθος, Σκόπελος, Ψαρρά, Σκύρος, Κύμη, Αστυπάλαια, Μέγαρα, Τσακωνία) και σε περιοχές της Ν. Ιταλίας. Η ονομασία μάλιστα σάρτζα υποδηλώνει μία μάλλινη (μάλλινο ύφασμα κατώτερης ποιότητας ή τσόχα κατώτερης ποιότητας) ανασκουμπωμένη φούστα. Δεν είναι τυχαίο ότι σήμερα έχουν διασωθεί σάρτζες από λεπτό μάλλινο ύφασμα ή λινές ή βαμβακερές.

Σύμφωνα με την Ιωάννα Παπαντωνίου (“Ένα κομμάτι ύφασμα, Πτυχώσεις 2014”) η γενική κοψιά ενός αναγεννησιακού φορέματος είναι μία πολύπτυχη, σουρωμένη ή πτυχωμένη φούστα τής

“Ταξίδια στην Κρήτη” Robert Pashley, London 1837, παρατηρούμε το ανασκουμπωμά του ρούχου στο πίσω του κορμού της φέρουσας.

οποίας το πτύχωμα ξεκινάει κάτω από το στήθος ή πάνω στο στομάχι, χωρίς έντονο πλισάρισμα στην περιοχή της κοιλιάς, η οποία κρέμεται από τους ώμους με τιράντες ή από ένα μικρό αμάνικο μπουστό, έχει στολισμένο ποδόγυρο, μία τουλάχιστον οριζόντια πιέτα η οποία μπορεί να βοηθάει στο φούντωμα του ρούχου, ή να είναι κατάλοιπο της συνήθειας του ανασκουμπώματος, ή ένας τρόπος για να μεταβάλλεται το μήκος του ρούχου ανάλογα με την κτητόρισσή του. Είναι πολύ πιθανό με την πάροδο του χρόνου το πανωκόρμι ή οι τιράντες να χάθηκαν.

Η όποια μορφή εξώφορου ανασκουμπωμένου ενδύματος έχει ανάγκη την ύπαρξη άλλων μεσόφορων και εσώφορων ρούχων ποικιλιμένων αφού έμεναν εκτεθειμένα...

Η διαφορετική φιλοσοφία πορεύεται ο Γ.Σ. Χανίων στη δεύτερη συνεχόμενη παρουσία του στο πρωτάθλημα της Α2 χάντμπολ ανδρών, αφού πριν ακόμη αρχίσει η σεζόν αποφασίστηκε να γίνει ακόμη μεγαλύτερη ανανέωση και να μην μπει στόχος η παραμονή, αλλά το να δοθεί προτεραιότητα στα πολλά νέα παιδιά που έχει στο ρόστερ του και σίγουρα αποτελούν το μέλλον της ομάδας.

Α2 ΧΑΝΤΜΠΟΛ ΑΝΔΡΩΝ

Πρώτος στόχος του Γ.Σ. Χανίων να παίξουν οι νεαροί αθλητές

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΥΔΑΚΗ**

Βέβαια, μπορεί η φιλοσοφία να άλλαξε φέτος, όμως δυστυχώς κάποια... περυσινά προβλήματα εξακολουθούν να υπάρχουν και βέβαια το κυριότερο είναι το οικονομικό, στο οποίο ο σύλλογος δεν έχει μέχρι τώρα υποστή-

ριξη, η οποία θα επέτρεπε την εφαρμογή των προαναφερομένων και στα εκτός έδρας παιχνίδια.

Εχοντας ήδη διεξαχθεί η 4η αγωνιστική, έχει κάνει δύο ταξίδια στην Αθήνα, με την πρώτη αποστολή να είναι 10μελής και τη δεύτερη 8μελής, σε μια προσπάθεια να υπάρξει το μικρότερο δυνατόν κόστος στις μετακινήσεις.

Συνολικά, τη φετινή σεζόν στο πρόγραμμα υπάρχουν οκτώ ταξίδια, δηλαδή όσα και πέρυσι, οπότε είχε αποχωρήσει πολύ νωρίς η Ακαδημία

Πατρών, όμως είχε κάνει μόνον έξι, αφού δεν είχε πάει στη Νίκαια για τον αγώνα με τον Αρη, ενώ στο τελευταίο παιχνίδι της σεζόν παραιτήθηκε το γηπεδούχο -και ήδη υποβιβασμένο- Καματερό.

Φέτος οι ομάδες είναι ξανά εννέα, αφού τελικά δεν καλύφθηκε η θέση που έμεινε κενή από την αποχώρηση του Πήγασου Αιγίου, αλλά υπάρχει ένα πιο μακρινό ταξίδι, μιας και θα χρειαστεί η ομάδα να πάει μέχρι τον Βόλο.

Όσον αφορά το καθαρά αγωνιστικό

κομμάτι, μπορεί μέχρι τώρα ο Γ.Σ. Χανίων να μην έχει βαθμολογική συγκομιδή και να έχει γνωρίσει δύο ήττες με διψήφια διαφορά, όμως αυτά δεν έχουν επηρεάσει, δεν υπάρχει απογοήτευση. Η συμμετοχή στις προπονήσεις είναι μεγάλη και εφόσον βρεθεί λύση στο οικονομικό, όλοι είναι αποφασισμένοι να προσπαθήσουν μέχρι το τέλος για τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Αλλωστε η ομάδα είναι συνηθισμένη να "δένει" μέσα από τα επίσημα παιχνίδια, αφού δεν υπάρχουν...

ηλια των φιλικών και είναι λογικό ότι όσο περνάει ο χρόνος, από τη στιγμή που οι παίκτες θα δίνουν το "παρών" στις προπονήσεις, η απόδοση θα βελτιώνεται.

Στο διεπίπεδο υπάρχει μια σύντομη παρουσίαση του ρόστερ του Γ.Σ. Χανίων και ορισμένα άλλα στοιχεία σχετικά με το πρωτάθλημα της Α2 εθνικής ανδρών, όπως επίσης η άποψη του προπονητή της ομάδας και τριών νεαρών παικτών, για τη φετινή πορεία του συλλόγου στην πανελλήνια διοργάνωση.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ

«Πιστεύω ότι το ιδανικό σενάριο για τη φετινή ομάδα θα είναι να πάρουν εμπειρίες οι μικροί και αυτό να συνοδεύεται με παραμονή στην κατηγορία. Μπορεί να φαίνεται δύσκολο, αλλά δεν είναι και αδύνατον και θα προσπαθήσουμε να το πετύχουμε. Το να παίζουμε "κόντρα" σε ομάδες με δυνατούς και έμπειρους παίκτες, όπως π.χ. ήταν ο Έσπερος Καλλιθέας, σίγουρα ωφελεί εμάς τους νεαρούς, όμως όπως και να το κάνουμε είναι ένα πρόβλημα, από τη στιγμή μάλιστα που δεν έχουμε προετοιμαστεί όπως απαιτείται για κάτι τέτοιο, αφού τα τελευταία χρόνια είμαστε η μοναδική ομάδα στα Χανιά, οπότε δεν υπάρχει δυνατότητα ούτε για φιλικά παιχνίδια».

• Γεννήθηκε στις 9-11-1999 παίζει χάντμπολ εδώ και 4 χρόνια, ενώ ήταν και πέρυσι μέλος της ομάδας που αγωνιζόταν στην Α2, έχοντας αρκετές συμμετοχές και γκολ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

«Έχοντας παίξει στα δυο εντός έδρας παιχνίδια, μπορώ να πω ότι δεν είμαστε ακόμη έτοιμοι, δεν έχουμε ξεκινήσει καλά. Όμως πιστεύω ότι υπάρχουν δυνατότητες για πολύ καλύτερες εμφανίσεις και αισιοδοξώ ότι αυτές θα έρθουν στην πορεία, παιχνίδι με παιχνίδι. Συμφωνώ ότι δεν είναι εύκολη υπόθεση η παραμονή στην κατηγορία, αλλά θα προσπαθήσουμε όσο μπορούμε για να το πετύχουμε και αν τα καταφέρουμε θα πρόκειται για μεγάλη επιτυχία. Το γεγονός ότι φέτος παίζουν περισσότερο χρόνο οι μικροί θεωρώ ότι μόνο θετικές υπηρεσίες προσφέρει στον σύλλογο και αποτελεί παρακαταθήκη για το μέλλον του».

• Γεννήθηκε στις 5-1-1998, ασχολείται με το χάντμπολ εδώ και 4 χρόνια, ενώ και αυτός αγωνίστηκε και σκόραρε πέρυσι σε αγώνες της Α2.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΥΛΙΔΑΚΗΣ: «Δεν είναι υπερβολή να πω ότι η σεζόν που διανύουμε θα είναι η πιο δύσκολη από κάθε άλλη στη μέχρι τώρα παρουσία του συλλόγου, από κάθε άποψη. Βέβαια από αγωνιστικής πλευράς δεν αγχωνόμαστε, το έχουμε ξεκαθαρίσει από νωρίς ότι δεν μας απασχολεί η παραμονή στην κατηγορία, κάτι που προσωπικά θεωρώ πολύ δύσκολο έως απίθανο να επιτευχθεί. Αν έρθει καλώς, όμως αν δεν τα καταφέρουμε δεν θα στεναχωρευόμαστε, αφού πρώτος μας στόχος είναι να παίξουν φέτος οι νεαροί αθλητές που έχουμε στο ρόστερ μας. Δηλαδή παιδιά από 15 μέχρι 19 ετών θα "τραβήξουν κουπί" σε μια δύσκολη κατηγορία και θα αποκτήσουν τις απαιτούμενες εμπειρίες ώστε αν τελικά πέσουμε, η ομάδα να είναι έτοιμη αγωνιστικά να επανέλθει, μετά από ένα χρόνο, στην Α2.

Ομως το οικονομικό παραμένει ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα και δυστυχώς μέχρι τώρα, εκτός από την ANEK Lines, που μας κάνει έκπτωση 50% στα εισιτήρια, κανένας άλλος φορέας, χορηγός ή παράγοντας από τα Χανιά δεν έχει δείξει το παραμικρό ενδιαφέρον, ούτε βέβαια η ομοσπονδία μας. Ανεξαρτήτως αποτελεσμάτων, θέλουμε να έχουμε μια γενικότερα ευπρεπή παρουσία στη διοργάνωση, όμως οι οικονομικές δυσκολίες ακόμη και τώρα δεν το επιτρέπουν. Ετσι, προκειμένου να μειώσουμε όσο γίνεται τα έξοδα, οι μέχρι τώρα αποστολές για τα εκτός έδρας παιχνίδια ήταν ολιγομελείς, αποτελούμενες μόνον από παίκτες και φοβάμαι θα συνεχίσουν έτσι όσο διάστημα αντέξουμε.

Στο σημείο αυτό θέλω να ευχαριστήσω τον γιατρό του ΟΦΗ, τον γνωστό ορθοπεδικό Γιώργο Στεφανουδάκη, τον οποίο γνωρίζει ο Βασίλης Βεζονιαράκης, ένας καθηγητής Φυσικής Αγωγής που είναι εδώ και λίγο καιρό στην ομάδα ως συνεργάτης του Στέλιου Ντουνιαδάκη στα μικρά τμήματα, του μίλησε για τον Γ.Σ. Χανίων και ο άνθρωπος αυτός, χωρίς επαναλαμβάνω να έχουμε καμιά σχέση, μας έδωσε ένα σεβαστό ποσό.

Η μέχρι τώρα παρουσία μας μέσα στο τερνέν είναι καλύτερη από αυτήν που περίμενα. Χωρίς φιλικά και με νεαρούς στη σύνθεσή μας δείχνουμε βελτίωση, παιχνίδι με παιχνίδι και πιστεύω ότι η συνέχεια θα είναι ακόμη πιο καλή. Όμως επαναλαμβάνω ότι δεν είναι αυτοσκοπός η παραμονή στην Α2. Αν ήταν, θα

μπορούσαμε σε 4 συγκεκριμένα παιχνίδια να κάνουμε... επιστράτευση, να έρθουν να παίξουν οι μεγάλοι και έμπειροι παίκτες που έχουμε στο ρόστερ και με τον τρόπο αυτό, λογικά, θα εξασφαλίσαμε τη σωτηρία μας. Αυτό που θέλω να επισημάνω είναι ότι παρά το γενικότερο όχι καλό οικονομικό και αγωνιστικό κλίμα, η ομάδα παραμένει "δεμένη", κάτι που φαίνεται και από τη μεγάλη συμμετοχή στις προπονήσεις, γεγονός σίγουρα πολύ θετικό.

Ακόμη, να προσθέσω ότι συνεχίζεται η δουλειά στα τμήματα υποδομής, όπου την ευθύνη στους παμπαίδες έχει ο Στέλιος Ντουνιαδάκης και στα μίνι ο Ευτύχης Χλωράκης».

• Γεννήθηκε στις 11/12/1975 και έχει παίξει χάντμπολ σε όλες τις χανιώτικες ομάδες που δραστηριοποιήθηκαν στο χώρο.

Ως προπονητής ασχολείται από το 2004, αρχικά στον Κύδωνα (κατακτώντας τον τίτλο στην Α2 τη σεζόν 2008-9, ο οποίος έφερε την άνοδο στην Α1 Εθνική), ενώ από το 2010 είναι στον Γ.Σ. Χανίων, του οποίου και αποτελεί ιδρυτικό μέλος.

ΕΡΝΕΣΤΟ ΣΟΚΟΛΙ

«Μπορεί η παρουσία της ομάδας μας στα πρώτα παιχνίδια της σεζόν να μην είναι και τόσο καλή, όμως είμαι σίγουρος ότι με συλλογική προσπάθεια είμαστε σε θέση στη συνέχεια να τα πάμε πολύ καλύτερα. Αυτό που μπορώ να πω με σιγουριά είναι ότι ο Γ.Σ. Χανίων διαθέτει στο δυναμικό του πολλά παιδιά με ταλέντο, που έχουν μάθει αρκετά πράγματα παρακολουθώντας, αλλά και κάνοντας προπόνηση με τους έμπειρους παίκτες της. Αυτά εφαρμόζουμε τώρα και βέβαια χρειάζεται υπομονή και να αποκτήσουμε περισσότερες αγωνιστικές εμπειρίες, ώστε ανεξαρτήτως του τι θα γίνει τελικά φέτος, σε λίγα χρόνια να είμαστε έτοιμοι ακόμη και για άνοδο στη μεγάλη κατηγορία».

• Γεννήθηκε στις 25-4-1996, παίζει χάντμπολ περίπου 6 χρόνια, ενώ έχει επίσημα παιχνίδια με τον Γ.Σ. Χανίων από τη σεζόν 2012-13, οπότε αγωνιζόταν στη Β' Εθνική.

Την καλύτερη μέχρι τώρα αμυντική παρουσία (ειδικά στο β' ημίχρονο) την είχε ο Γ.Σ. Χανίων στο εντός έδρας παιχνίδι με τον Εσπερο.

Το ρόστερ

Δικαίωμα συμμετοχής στο πρωτάθλημα έχουν περισσότεροι από 35 παίκτες και 21 από αυτούς, οι οποίοι και υπολογίζονται περισσότερο μέχρι τώρα, είναι οι παρακάτω.

Θέση	Ετος γέννησης	
Μιχελάκης Αναστάσιος	τερματοφύλακας	1994
Βλατάκης Ιωσήφ	τερματοφύλακας	1985
Τερεράκης Νικόλαος	τερματοφύλακας	1983
Λαδάκης Μανώλης	ίντερ	1996
Παπαϊωάννου Γιάννης	εξτρέμ	1998
Αναστασάκης Γιάννης	Πλέι μέικερ	1999
Μυντιλάκης Γιώργος	Πίβοτ-ίντερ	1982
Σινιοράκης Λευτέρης	ίντερ	1986
Σκαλιδάκης Δημήτρης	εξτρέμ	1998
Ντούπης Μένιος	εξτρεμ	1995
Μαλάμος Ανδρέας	εξτρέμ	1995
Σοκόλι Ερνέστο	Εξτρέμ-πλέι μέικερ	1996
Κισκήρας Θεόδωρος	ίντερ	1999
Σταυρουλάκης Νικόλαος	πίβοτ	1991
Σπυρλιδάκης Νικόλαος	εξτρέμ	1989
Καμπανιέρης Χρήστος	Εξτρέμ-περιφερειακός	1992
Γρηγοράκης Νικόλαος	πίβοτ	1994
Καμαριανάκης Βασίλης	εξτρεμ	1984
Οσιπίδης Βαλέριος	Πλει μέικερ-πιβοτ	1989
Ψώνης Φώτης	Πλέι μέικερ	1991
Μπέντο Ορέστης	εξτρέμ	1998

Στο ρόστερ του Γ.Σ. Χανίων, μεταξύ άλλων, ανήκουν και οι: Κοκολοδημητράκης Στέφανος (1978-ίντερ και πλέι μέικερ), Ξανθουδάκης Στέφανος (1981-εξτρέμ), Φαλτσέτας Κυριάκος (1989-εξτρέμ) Σταμπουλής Γιώργος (1981-εξτρέμ), Σαμαράς Γιώργος (1997-τερματοφύλακας), Μαλεφάκης Μιχάλης (1989-τερματοφύλακας), Μελιόπουλος Σπύρος (1984-πλέι μέικερ), Ανδρεάδης Δημήτρης (1997-πίβοτ), Αποστόλου Δήμος (1997-εξτρέμ), Ταζές Κώστας (1998-τερματοφύλακας), Κισκίρας Θόδωρος (1999), Πατασούρι Θέμης (1998), Παιδαράκης Μανούσος (1982), Παντελάκης Κώστας (1997).

Το πρόγραμμα

1η αγωνιστική: Με Ολυμπιακό Κερατινίου (Μέσα) 26-35.

2η αγωνιστική: Με Βριλήσσια (Εξω) 33-13.

3η αγωνιστική: Με Έσπερο Καλλιθέας (Μ) 17-25.

4η αγωνιστική: Με Άρη Νίκαιας (Ε) 30-20.

5η αγωνιστική 15/11: Με Αγριά Βόλου/Κένταυρος (Μ).

6η αγωνιστική 22/11: Ρεπό.

7η αγωνιστική 29/11: Με Κορωπί (Μ).

8η αγωνιστική 6/12: Με Ιωνικό Ν.Φ. (Μ).

9η αγωνιστική 12/12: Με Πανελλήνιο (Ε).

Στον β' γύρο (που θα αρχίσει το 2015, ενώ προβλέπεται διακοπή ενός μηνός μετά την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου) οι αγώνες θα διεξαχθούν σε αντίστροφες έδρες, στις 17, 24 και 31/1, 7/2, 7, 14, 21 και 28/3, 4/4.

• Στις τέσσερις πρώτες αγωνιστικές που έχουν ήδη διεξαχθεί, αναγράφεται και το σκορ

Η προκήρυξη

• Θα ισχύσει ίδιο με αυτό της περυσινής αγωνιστικής περιόδου σύστημα διεξαγωγής. Δηλαδή μετά την ολοκλήρωση του β' γύρου (18η αγωνιστική), οι ομάδες που θα καταλάβουν την 1η θέση στους δυο όμιλους (πρωταθλήτριες) θα πάρουν την άνοδο στην Α1 Εθνική κατηγορία ανδρών περιόδου 2015-16. Οσον αφορά τον υποβιβασμό, οι ομάδες που θα καταλάβουν τις δύο τελευταίες θέσεις (9η και 10η) σε κάθε όμιλο θα "πέσουν" στη Β' Εθνική κατηγορία. Βέβαια, από τον Α' όμιλο, όπου μετέχει ο Γ.Σ. Χανίων, έχει ήδη υποβιβαστεί ο Πήγασος, οπότε θα "πέσει" ακόμη μια ομάδα. Όμως σε περίπτωση που τη σεζόν 2014-15 οι 2 υποβιβασζόμενες ομάδες της Α1 ανήκουν γεωγραφικά στον ίδιο όμιλο, τότε εκτός από τις 2 τελευταίες ομάδες του ομίλου αυτού, θα υποβιβαστεί στην Β' Εθνική και η αμέσως χειρότερη, δηλαδή η 8η.

• Οι ομάδες υποχρεούνται να δηλώνουν στο φύλλο αγώνα το λιγότερο 12 αθλητές οι οποίοι θα πρέπει να βρίσκονται στον πάγκο, ενώ προαιρετικά μπορούν να δηλώσουν μέχρι και 16 αθλητές. Εφόσον ο αριθμός των αθλητών φτάσει τους 16 τότε και μόνο τότε οι δύο εξ' αυτών πρέπει να είναι γεννηθέντες από 1/1/1994 και νεότεροι. Ομάδα που θα παρου-

σιαστεί με λιγότερους από 12 παίκτες, σε τρεις αγώνες, θα τιμωρείται με πρόστιμο 300 ευρώ. Στην κατηγορία επιτρέπεται η συμμετοχή απεριορίστου αριθμού αθλητών κατηγορίας παιδων (γεννηθέντες 1998-1999), ενώ δεν επιτρέπεται η συμμετοχή αθλητών κατηγορίας παμπαίδων (παιδιά που έχουν γεννηθεί από 1/1/2000 και αργότερα).

• Για όλα τα σωματεία της Α2 ανδρών είναι υποχρεωτική η συμμετοχή στα ηλικιακά πρωταθλήματα ή εφήβων ή παιδων ή παμπαίδων. Σε αυτά που δεν θα συμμετάσχουν σε μία από τις άνω κατηγορίες την επόμενη αγωνιστική περίοδο (2015-16) και με την έναρξη του πρωταθλήματος που μετέχουν, η βαθμολογία τους θα είναι μείον 1 βαθμός.

Επίσης τα σωματεία της Α2 Ανδρών υποχρεούνται να συμμετάσχουν και στο πρωτάθλημα μίνι αγοριών. Όσα δεν θα εφαρμόσουν αυτή τη διάταξη την επόμενη αγωνιστική περίοδο (2015-20) και με την έναρξη του πρωταθλήματος που μετέχουν, η βαθμολογία τους θα είναι μείον 2 βαθμοί. Σε περίπτωση που σωματείο της Α2 ανδρών δηλώσει συμμετοχή σε ένα μόνο από τα ανωτέρω αναπτυξιακά πρωταθλήματα και τελικά δεν συμμετάσχει σε αυτο ή αποχωρήσει κατά τη διάρκεια του πρωταθλήματος αυτού ή μηδενιστεί δύο φορές λόγω της μη εμφάνισής του σε αγώνα, τότε ισχύουν οι ανωτέρω κυρώσεις.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Η **φαρμακευτική ονομασία του φυτού είναι *Alchemilla vulgaris* (Αλχημίλλη η κοινή) και ανήκει στην οικογένεια των ροδιδών. Είναι ποώδες και πολύχρονο φυτό, αυτοφυές σε ορεινές περιοχές του τόπου μας σε υγρά μέρη ή δάση. Φύεται κύρια σε Πήλιο και Λακωνία. Ολο το φυτό καλύπτεται από χνούδι.**

Αλχημίλλη

Τα φύλλα φυτρώνουν κοντά στη ρίζα, έχουν λεπτό, κοντό ή μακρύ μίσχο, καρδιόσχημα, μωβέρια με άνθη περίγυρα, μικρά, κιτρινοπράσινα, ωσθήκες πολλές και μονομερείς. Ο καρπός του είναι σκληρό κάρυο.

Έχει ρίζα κοντή και παχιά, πολυετή από την οποία φυτρώνει λεπτός όρθιος βλαστός.

Είναι θεραπευτικό και μελισσοτροφικό φυτό. Στη χώρα μας υπάρχουν και άλλα είδη όπως, η Οξύλοβος (στον Ολυμπο, Μαυρόλογο και Χαλμό), η Αγροτική που βρίσκουμε σε όλες τις πεδιάδες και ανθίζει τον Μάιο και η Άλπειος που σπανίζει και είναι άριστο κτηνοτροφικό φυτό.

Ιστορικά στοιχεία

Το περίεργο όνομα του φυτού, προήλθε από τους Αλχημιστές οι οποίοι πίστευαν ότι όταν κάθεται η δροσιά πάνω στα φύλλα της, είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί για την παρασκευή της φιλοσοφικής λίθου. Μόλις χάραζε η μέρα, οι Αλχημιστές κατεργάζονταν τις μαργαριταρένιες σταγόνες δροσιάς που σχηματίζονταν στις άκρες των φύλλων του φυτού και το πρόσθεταν στα μαγικά τους που υποτίθεται πως θα έβρισκαν τη φιλοσοφική λίθο που θα μετέτρεπε ευτελή μέταλλα σε χρυσάφι.

Στην παραδοσιακή ιατρική το έγχυμα των φύλλων του βοτάνου ήταν πολύ διαδεδομένο. Εξαιτίας της στυπτικότητάς της υπήρξε ένα από τα δημοφιλέστερα βότανα για πληγές στο πεδίο της μάχης τον 15ο και 16ο αιώνα.

Ο Κούλπεπερ αναφέρει για το βότανο ότι «είναι κατάλληλο για φλεγμονές και πληγές, για ανάσχεση αιμορραγίας, για εμετούς, ροές όλων των ειδών, μώλωπες από πτώσεις και ρήξεις. Είναι από τα βότανα που χρησιμοποιούνται σε όλες τις πληγές, εσωτερικά και εξωτερικά. Πιείτε το αφέψημα του φυτού και πλύνετε με αυτό τις πληγές σας».

Συστατικά - χαρακτήρας

Η αλχημίλλη περιέχει τανίνη, σαλικυλικό οξύ και αιθέριο έλαιο.

DAGGKLÄRA, ALCHEMILLA VULGARIS L.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Τα άνθη εμφανίζονται από τον Μάιο μέχρι τον Αύγουστο. Τα μέρη του φυτού που χρησιμοποιούνται για τις θεραπευτικές τους ιδιότητες είναι τα φύλλα και τα ανθοφόρα βλαστάρια. Συλλέγονται από Ιούλιο μέχρι Αύγουστο.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Είναι φυτό στυπτικό, διουρητικό, καρδιοτονωτικό, αντιδιαρροϊκό, επουλωτικό σε πληγές, τραύματα, έλκη και επιμολύνσεις, αντιαιμικό και τονωτικό των μυών.

Είναι ένα πολύτιμο βότανο για γυναικολογικά προβλήματα, ειδικότερα για τη βαριά αιμορραγία κατά την εμμηνόρροια, για τον κνησμό στον κόλπο και τη μείωση του πόνου που συνδέεται με αυτά τα προβλήματα.

Διευκολύνει τις μεταβολές που συνοδεύουν την εμμηνόπαυση και ως εμμηναγωγό διεγείρει την έμμηνη ροή.

Η στυπτική της δράση βέβαια το κάνει χρήσιμο στη θεραπεία της διάρροιας και είναι καλό για πλύσεις του στόματος, για εκδορές και έλκη και για γαργάρες σε περίπτωση λαρυγγίτιδας. Συνίσταται σε φλεγμονές του στομάχου και των εντέρων, σε κολικούς, διάρροιας, λευκόρροια.

Εξωτερικά ο χυμός του φυτού ή το φυτό κοπανισμένο δρα θετικά σε ηρξίματα και πληγές.

Παρασκευή και δοσολογία

Η παρασκευή του βοτάνου γίνεται ως έγχυμα. Ρίχνουμε σε 2 κουταλιές τσαγιού ξηρό βότανο ένα φλιτζάνι βραστό νερό, το σκεπάζουμε και το αφήνουμε 10-15 λεπτά. Το ρόφημα αυτό πρέπει να πίνεται 3 φορές την ημέρα.

Για τη διάρροια και για πλύσεις του στόματος ή για λοσιόν, χρειάζεται μεγαλύτερη δόση, γι' αυτό βράζουμε το βότανο για λίγα λεπτά έτσι ώστε να εξαχθεί όλη η τανίνη που περιέχει.

Προφυλάξεις

Η αλχημίλλη δεν πρέπει να χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης γιατί είναι διεγερτικό της μήτρας.

